

Teksti i konsoliduar i Ligjit për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë përfshin: tekstin bazë të Ligjit, të botuar në "Gazetën Zyrtare të RM" nr. 36/10, Vendimi i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë U. nr. 60/10 ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 132/10), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e RM" nr. 23/ 11), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 47/11), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 148/11), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e RM" nr. 55/ 12), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 29/14), Ligji për ndryshimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 33/15), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 193/15), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 193/15), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e RM" nr. 71/16), Ligji për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 101/19), Ligji për ndryshimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë. ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 275/19) dhe Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 14 /20).

LIGJI

PËR SHËRBIM NË ARMATËN E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

(Tekst jozyrtar i konsoliduar)

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Ky ligj rregullon statusin, të drejtat, obligimet, detyrat dhe përgjegjësitë e personelit që shërbejnë në Armatën e Republikës së Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejme: Armata), si dhe sistemin e pagave dhe shtesave dhe çështje të tjera që kanë të bëjnë me shërbimin në Armatë.

Neni 1-a

(1) Ligji ka një qasje të ndjeshme gjinore dhe zbatueshmëri të barabartë për gratë dhe burrat që shërbejnë në Armatë.

(2) Të gjitha termat e përdorura në ligj në gjininë mashkullore nënkuptojnë të njëjtat terma në gjininë femërore.

Neni 2

(1) Shërbimi në Armatë konsiderohet kryerja e detyrave ushtarake në Armatë.
(2) Kryerja e detyrave në Ministrinë e Mbrojtjes, Akademinë Ushtarake, organet e tjera shtetërore, shoqëritë tregtare, ndërmarrjet publike, institucionet dhe shërbimet, pjesëmarrja në stërvitje, trajnime, operacione humanitare, operacione ndërkombëtare, misionet dhe operacionet e Organizatës së Traktatit të Atlantikut të Veriut konsiderohet shërbim në Armatë (në tekstin e mëtejshëm: misionet dhe operacionet e NATO-s) dhe operacionet në zbatim të së drejtës për vetëmbrojtje individuale ose kolektive, operacione për menaxhimin e krizave dhe sigurinë bashkëpunuese, si dhe kryerjen e detyrave në strukturat komanduese të NATO-s, misionet diplomatike të Republikës, komandat, selitë dhe njësitë ushtarake të organizatave ndërkombëtare jashtë dhe në territorin e Republikës.

Neni 3

Shërbimi në ushtri kryhet nga personeli ushtarak dhe civil.

1. Personeli ushtarak, në kuptim të këtij ligji, është:

a) personeli ushtarak aktiv

- oficer ushtarak dhe nënoficer dhe

- ushtar profesionist;

b) personelin ushtarak për përgatitjen profesionale, pra trajnimin

- ushtar me shërbim vullnetar ushtarak,

- person i formimit dhe zhvillimit profesional për oficer, gjegjësisht nënoficer dhe

- kadet i Akademisë Ushtarake dhe

c) pjesëtarët e forcave rezervë të caktuar në detyrë në përputhje me aktin për formimin e Armatës, si më poshtë:

anëtarët e rezervës aktive dhe

- anëtarët e rezervës së përgjithshme.

2. Personeli civil, në kuptim të këtij ligji, është:

- civil i caktuar në detyrë në përputhje me aktin për formimin e Armatës.

Neni 4

(1) Ushtaraku e kryen shërbimin në Armatë me lidhjen e marrëdhënies së punës me Ministrinë e Mbrojtjes, me studimet në Akademinë Ushtarake, përkatësisht përgatitjen dhe zhvillimin profesional për oficer, përkatësisht nënoficer, me marrëdhënie kontraktuale dhe me shërbimin vullnetarë ushtarak.

(2) Shërbimin në Armatë, me lidhjen e punës në Ministrinë e Mbrojtjes, e kryejnë oficerë të lartë ushtarakë, përkatësisht nënoficer dhe ushtarë profesionistë.

- (3) Shërbimin në Armatë me arsim, përkatësisht aftësim dhe zhvillim profesional për oficerë, përkatësisht nënoficer, e kryejnë kadetët e Akademisë Ushtarake dhe personat e aftësimin dhe zhvillimit profesional për oficerë, përkatësisht nënoficer.
- (4) Ushtarët e kryejnë shërbimin vullnetar në Armatë gjatë shërbimit ushtarak.
- (5) Shërbimin në Armatë me marrëdhënie kontraktuale e kryen rezerva aktive.
- (6) Personeli civil kryen shërbimin në Armatë duke u punësuar në Ministrinë e Mbrojtjes.

Neni 5

Gjuha zyrtare në Armatë është gjuha maqedonase dhe alfabeti i saj kirilik.

II. TË DREJTAT DHE DETYRIMET E STAFI USHTARAK DHE CIVIL

Neni 6

- (1) Personeli ushtarak dhe civil në Armatë janë të obliguar ta kryejnë shërbimin e tyre me ndërgjegje, profesionalizëm, efikasitet, me rregull, me kohë dhe përgjegjësi në pajtim me Kushtetutën, ligjin dhe marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara që Republika e Maqedonisë së Veriut përfundoi ose iu qaset atyre .
- (2) Personeli ushtarak dhe civil që shërben në ushtri janë të detyruar gjithmonë dhe kudo, me uniformë apo jo, të kujdesen për veprimet e tyre, të përfaqësojnë Armatën dhe të ruajnë reputacionin e tyre dhe dinjitetin dhe reputacionin e Armatës.

Betimi

Neni 7

- (1) Personeli ushtarak dhe civil, me hyrjen në shërbim në ushtri, japin gojarisht dhe nënshkruajnë me shkrim një betim, i cili thotë:

“Beto hem se do të mbroj lirinë, sovranitetin, pavarësinë dhe integritetin territorial të Republikës së Maqedonisë së Veriut. “Detyrat e mia si mbrojtës i atdheut tim, Republikës së Maqedonisë së Veriut, do t'i kryej në mënyrë të disiplinuar, të ndërgjegjshme dhe të përgjegjshme dhe do të luftoj për lirinë dhe nderin e saj.

- (2) Personi i cili flet gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase, e nënshkruan betimin në gjuhën maqedonase dhe alfabetin e saj, si dhe në atë gjuhë dhe alfabetin e saj.
- (3) Pas dhënies, betimi mbetet në fuqi përgjithmonë.
- (4) Betimi i nënshkruar ruhet në dosjen personale të personelit ushtarak dhe civil.

(5) Mënyra dhe procedura e dhënies së betimit përcaktohen me rregullat e rendit të brendshëm dhe të marrëdhënieve në kryerjen e shërbimit në Armatë, të cilat i miraton shefi i shtabit të përgjithshëm të Armatës.

(6) Nëse personeli ushtarak dhe civil refuzojnë të japin dhe nënshkruajnë betimin nga paragrafi(1) i këtij neni, do të konsiderohet se kontrata e punës nuk është lidhur.

Ekzekutimi i një urdhri

Neni 8

(1) Personeli ushtarak dhe civil janë të detyruar të zbatojnë urdhrin e oficerit epror që ka të bëjë me kryerjen e shërbimit.

(2) Personeli ushtarak dhe civil janë të detyruar të zbatojnë urdhrin e oficerit të lartë kur oficeri epror nuk është i pranishëm dhe kur është e nevojshme të merren masa për kryerjen e punëve urgjente dhe të rëndësishme.

(3) Urdhri nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni jepet me gojë ose me shkrim.

(4) Oficeri epror i cili ka lëshuar urdhër me gojë që i referohet një veprimtarie, kryerja e së cilës mund të shkaktojë përgjegjësi materiale për kryesin ose ka të bëjë me mbrojtjen e jetës dhe shëndetit të njerëzve etj., është i detyruar të lëshojë urdhër me shkrim në afat prej 24 orëve.

(5) Urdhri nuk do të ekzekutohet nëse ekzekutimi i tij paraqet vepër penale.

(6) Nëse personeli ushtarak dhe civil merr urdhër, ekzekutimi i të cilit përbën vepër penale, janë të detyruar që menjëherë ta njoftojnë eprorin ose oficerin e lartë nga personi që ka dhënë urdhrin.

(7) Mënyrën e dhënies dhe ekzekutimit të urdhrave e caktojnë kryetari i Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe komandanti suprem i Armatës.

Uniformë

Neni 9

(1) Personeli ushtarak gjatë kryerjes së shërbimit është i detyruar të mbajë uniformë.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, gjatë kryerjes së detyrave të caktuara për nevojat e shërbimit, ushtarakët mund të veshin edhe rroba civile.

(3) Kohëzgjatjen e uniformës dhe pjesëve të saj e përcakton ministri i mbrojtjes.

(4) Mënyra e veshjes së personelit ushtarak për raste të veçanta përcaktohet me rregullat e rendit të brendshëm dhe të marrëdhënieve në kryerjen e shërbimit në Armatë të miratuar nga shefi i shtabit të përgjithshëm të Armatës.

Rrobat e punës

Neni 10

- (1) Personeli civil, në varësi të detyrës që e kryen në pajtim me aktin për formimin e Armatës, është i obliguar të mbajë rroba të përshtatshme të punës.
- (2) Llojin e rrobave të punës nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton ministri i mbrojtjes.
- (3) Mënyra e veshjes së rrobave të punës nga paragrafi (1) i këtij neni gjatë orarit të punës përcaktohet me rregullat e rendit të brendshëm dhe të marrëdhënieve në kryerjen e shërbimit në Armatë të miratuar nga shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

Karta e identitetit dhe dokumente të veçanta

Neni 11

- (1) Personeli ushtarak dhe civil gjatë kryerjes së shërbimit ushtarak statusin e vërtetojnë me kartë identiteti.
- (2) Personeli ushtarak dhe civil ka dokumente të posaçme të parashikuara nga Konventat e Gjenevës në rast të gjendjes ushtarake dhe pjesëmarrjes në stërvitje, operacione humanitare, operacione ndërkombëtare, misione dhe operacione të NATO-s në ushtrimin e të drejtës për vetëmbrojtje individuale ose kolektive; menaxhimin e operacioneve të krizave dhe sigurinë bashkëpunuese, si dhe kryerjen e detyrave në strukturat dhe komandat komanduese të NATO-s, selitë dhe njësitë ushtarake të organizatave ndërkombëtare jashtë vendit.
- (3) Formën, përmbajtjen, formularin dhe mënyrën e dhënies dhe revokimit të kartës së identitetit dhe dokumenteve të veçanta i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Dosja personale

Neni 12

- (1) Për personelin ushtarak dhe civil mbahet dosje personale e cila përmban të dhëna dhe dokumentacion lidhur me kryerjen e shërbimit në Armatë.
- (2) Llojet e formularëve dhe mënyra e mbajtjes dhe trajtimit të dosjeve personale i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Kompetenca për të nxjerrë urdhra

Neni 13

- (1) Urdhër për vendosje, avancim, shkarkim, transferim, referim, përfaqësim dhe marrëdhënie të tjera në shërbim do të miratohet nga:

- Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij për oficerë me gradë kolonel, si dhe në vendet ku akti i formimit parashikon gradën kolonel dhe për oficerë ushtarakë në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes,

komandat e NATO- strukturave, misionet diplomatike të Republikës, komandat, selitë dhe njësitë ushtarake të organizatave ndërkombëtare jashtë dhe në territorin e Republikës,

- Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës për oficerët me gradën major dhe nënkolonel dhe për të gjithë oficerët ushtarakë përfshirë gradën nënkolonel, ushtarë profesionistë dhe personel civil të caktuar në detyrë në Shtabin e Përgjithshëm të Armatës,

- komandanti i komandës vartëse të Shtabit të Përgjithshëm të Armatës për oficerë ushtarakë deri në gradën kapiten, ushtarë profesionistë dhe personel civil të caktuar në detyra në komandën e vartësisë dhe në rezervën aktive, dhe

- komandanti i njësisë vartëse në gradën e një brigade regjimenti ose të një batalioni të pavarur për ushtarë profesionistë dhe personel civil të caktuar në detyrë në njësinë vartëse dhe në rezervën aktive.

(2) Urdhër për kalimin e personelit ushtarak aktiv në gradën e nënkolonelit nga një komandë vartëse në tjetrën jep shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

Neni 13-a

(1) Personat kompetentë për dhënien e urdhrave nga neni 13 i këtij ligji janë të obliguar që të kujdesen për përfaqësim adekuat dhe të drejtë të pjesëtarëve të bashkësive.

(2) Personat kompetentë për miratimin e urdhrave nga neni 13 i këtij ligji e zbatojnë perspektivën gjinore.

Neni 14

(1) Kundër urdhrave nga neni 13 i këtij ligji mund të parashtrahet ankesë në afat prej tetë ditësh, si vijon:

- kundër urdhrave të nxjerra nga Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij në Komisionin Shtetëror për vendosjen në procedurë administrative dhe procedurën e punësimit në shkallë të dytë;

- kundër urdhrave të dhëna nga Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës për Ministrin e Mbrojtjes,

- kundër urdhrave të dhëna nga komandanti i një komande vartëse të shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Armatës dhe

- kundër urdhrave të dhëna nga komandanti i njësisë vartëse në gradën e brigadës së regjimentit dhe të batalionit të pavarur, komandantit të komandës së parë të supozuar.

(2) Ankesa e paraqitur kundër urdhrave për vendosje, transferim, referim, përfaqësim dhe shkarkim nuk e ruan urdhrin për përmbarimin.

Neni 15

(1) Urdhri nga neni 13 i këtij ligji për personelin ushtarak dhe civil përgatitet me shkrim dhe është pjesë përbërëse e dosjes së personelit.

(2) Urdhrin nga neni 13 i këtij ligji personelit ushtarak dhe civil ia komunikon eprori i parë.

(3) Për shpalljen e urdhrit përpilohet procesverbal, të cilin e nënshkruan personi të cilit i komunikohet urdhri dhe eprori i parë.

(4) Një kopje e procesverbalit nga paragrafi (3) i këtij neni i dorëzohet personit të cilit i është komunikuar urdhri.

Neni 16

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës mund të autorizojë një oficer ushtarak të caktuar në detyrë komanduese ose drejtuese në Armatë të nënshkruajë akte, të zgjidhë çështje të caktuara dhe të kryejë detyra të tjera në kompetencën e Armatës, me përjashtim të akteve dhe detyrave që janë në kompetenca e tij sipas ligjit..

Mbrojtja e të drejtave nga shërbimi

Neni 17

(1) Me kërkesën për realizimin e një të drejte, përkatësisht me ankesën e paraqitur nga personeli ushtarak dhe civil, organi kompetent është i obliguar të vendosë në afat prej 15 ditësh nga dita e pranimit të kërkesës, përkatësisht ankesës.

(2) Personeli ushtarak dhe civil i cili nuk është i kënaqur me vendimin përfundimtar të marrë në ankesë nga organi kompetent, Ministri i Mbrojtjes dhe Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës ose nuk është vendosur në afatin e përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, kanë të drejtë që në afat prej 15 ditësh të kërkojnë mbrojtjen e të drejtave të tyre para gjykatës kompetente.

Mbajtja dhe përdorimi i armëve

Neni 18

(1) Personeli ushtarak dhe civil mund të përdorin mjete shtrëngimi ose armë zjarri në kryerjen e shërbimit nëse nuk munden ndryshe:

1) për të mbrojtur jetën e njerëzve që mbron;

2) për të zmbarsur sulmin ose rrezikun e kundërligjshëm nga sulmi mbi objektin ose mjetet tjera që ofron dhe

3) për të zmbarsur sulmin e menjëhershëm që rrezikon jetën e tij.

(2) Personeli ushtarak dhe civil që kryen shërbimin nën komandën e drejtpërdrejtë të eprorit, mund të përdorë mjete shtrëngimi ose armë zjarri vetëm me urdhër të tij, përveç kur eprori nuk është në gjendje të lëshojë urdhër.

(3) Në rast të inicimit të procedurës penale ose kundërvajtjes me elemente të dhunës, kryerësit të veprës ose kundërvajtjes do t'i hiqet përkohësisht arma e zjarrit zyrtare, me ndalim të qasjes dhe përdorimit deri në marrjen e vendimit të formës së prerë në veprën penale ose procedurën e kundërvajtjes.

(4) Kryerësit të veprës ose kundërvajtjes do t'i hiqet përkohësisht arma e zjarrit zyrtare, me ndalim të qasjes dhe përdorimit dhe kur të merret njoftim nga qendra kompetente për çështje sociale se ka kryer dhunë në familje, deri në vendimin e gjykata kompetente për masën e ndalimit të përkohshëm.

(5) Urdhrin për konfiskimin e përkohshëm të armëve zyrtare dhe ndalimin e qasjes dhe përdorimit nga paragrafi (3) i këtij neni, personi kompetent nga neni 13 i këtij ligji, e lëshon në afat prej 24 orëve nga momenti për marrjen e njoftimit nga Ministria e Brendshme ose organi tjetër kompetent për procedurën e filluar penale, kundërvajtëse ose civile.

(6) Mënyra e përdorimit të mjeteve të shtrëngimit, si dhe mënyra e mbajtjes dhe përdorimit të armëve të zjarrit, më hollësisht përcaktohen me rregullat e rendit të brendshëm dhe të marrëdhënieve në kryerjen e shërbimit në ushtri të miratuara nga Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

(7) Personeli ushtarak dhe civil gjatë kryerjes së detyrave luftarake bartin dhe përdorin armët e zjarrit në përputhje me rregullat luftarake të miratuara nga Presidenti i Republikës së Maqedonisë Veriore dhe komandanti suprem i Armatës.

Neni 18-a

(1) Personeli ushtarak dhe civil të cilit përkohësisht do t'i hiqet arma e zjarrit dhe municioni zyrtar, personi kompetent nga neni 13 i këtij ligji, do të ridislokohet për një kohë të caktuar në pozitë përkatëse në Ministri, d.m.th., të ngrihet një pozicion i përshtatshëm formimi në Armatë, i cili është i kufizuar nga aksesimi dhe përdorimi i armëve dhe municioneve.

(2) Rivendosja nga paragrafi (1) i këtij neni zgjat deri në hyrjen në fuqi të vendimit në procedurë penale ose kundërvajtëse, përkatësisht deri në marrjen e masës së përkohshme për mbrojtje nga dhuna në familje nga gjykata kompetente.

(3) Nëse fillohet procedura paralele nga paragrafi (2) i këtij neni, konfiskimi i përkohshëm i armëve dhe municionit zyrtar do të zgjasë deri në përfundimin e procedurës, e cila do të përfundojë me vendim të formës së prerë.

Neni 18-b

(1) Brenda 24 orëve nga momenti i marrjes së njoftimit të marrë nga Ministria e Punëve të Brendshme ose nga organi tjetër kompetent për procedurën e filluar penale ose kundërvajtjen me elemente të dhunës të kryera nga personeli ushtarak dhe civil që shërben në Armatë, personi kompetent nga neni 13 i këtij ligji, detyrimisht e referon personin për ekzaminim psikiatrik dhe psikologjik, përkatësisht për këshillim me psikolog në Qendrën Mjekësore Ushtarake.

(2) Konstatimi, vlerësimi dhe mendimi nga ekzaminimi psikiatrik dhe psikologjik, përkatësisht këshillimi me psikolog, duhet të përmbajë vlerësimin dhe mendimin për aftësinë e personit që do të dislokohet, përkatësisht do të vendoset në punë me qasje dhe përpunimi me armë dhe municioni.

(3) Në bazë të konstatimit, vlerësimit dhe mendimit të komisionit ushtarako-mjekësor i cili konstaton paaftësinë ose kufizimin e aftësisë për punë, personi do të ricaktohet për një kohë të pacaktuar në pozitë përkatëse në Ministri, gjegjësisht vendoset në një pozicion të përshtatshëm formues në ushtri, qasja dhe përdorimi i tij në armë dhe municione është i kufizuar.

(4) Mënyrën e kryerjes së ekzaminimeve dhe këshillimeve psikiatrike dhe psikologjike nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton ministri i mbrojtjes.

Detyrimi për ruajtjen e informacionit të klasifikuar

Neni 19

(1) Detyrimin për mbajtjen e informacionit të klasifikuar që është konstatuar gjatë kryerjes ose në lidhje me kryerjen e shërbimit, personeli ushtarak dhe civil është i detyruar t'i ruajë edhe pas përfundimit të shërbimit.

(2) Pëlqimin për përjashtimin nga ruajtja e informacionit të klasifikuar e jep Ministri i Mbrojtjes.

(3) Personeli ushtarak dhe civil janë të detyruar të veprojnë me informacionin e klasifikuar në pajtim me dispozitat nga sfera e informacionit të klasifikuar.

Ndihma juridike

Neni 20

Nëse kundër personelit ushtarak dhe civil zhvillohen procedura penale, kundërvajtëse ose të tjera për përdorim të forcës ose armëve të zjarrit ose për ndërhyrje të tjera që kanë të bëjnë me kryerjen e shërbimit, si dhe për pjesëmarrje në një aksident trafiku me mjet motorik ose në një aksident të shkaktuar nga një lloj tjetër mjeti teknik ushtarak gjatë kryerjes së shërbimit, me kërkesë të tij, Ministria e Mbrojtjes i ofron ndihmë juridike falas në lidhje me zhvillimin e procedurës.

Neni 21 është fshirë.

Mbrojtja e shëndetit

Neni 22

(1) Ministria e Mbrojtjes do t'i kompensojë personelin ushtarak dhe civil për shpenzimet e bëra gjatë shfrytëzimit të shërbimeve shëndetësore në institucionet publike shëndetësore dhe lirohet nga pagesa për barnat që janë në listën e barnave të përcaktuara me akt të përgjithshëm të përcaktuar nga Fondi i Sigurimeve Shëndetësore Maqedoni, për të cilin Ministri i Shëndetësisë jep pëlqimin.

(2) Për personat e caktuar me detyrë në strukturat komanduese të NATO-s, misionet diplomatike të Republikës, komandat, selitë dhe njësitë ushtarake të organizatave ndërkombëtare jashtë vendit, në vendet me të cilat Fondi i Sigurimeve Shëndetësore të Republikës nuk ka lidhur marrëveshje për kujdesin shëndetësor. Ministria e Mbrojtjes lidh marrëveshje me një shoqëri sigurimesh nga Republika

ose shteti ku është dërguar, për të drejtën e përdorimit të shërbimeve shëndetësore jashtë vendit për personat në detyrë dhe për anëtarët e familjes së tyre.

(3) Kompensimi i shpenzimeve nga paragrafi (1) i këtij neni nënkupton ofrimin e shërbimeve themelore shëndetësore të mbuluara me sigurimin e detyrueshëm shëndetësor të personave të siguruar në kujdesin shëndetësor parësor, specialistik-konsultativ dhe spitalor, në pajtim me ligjin.

(4) Kompensimi i shpenzimeve nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, për personelin ushtarak dhe civil bëhet pas dokumentacionit përkatës të bashkangjitur paraprakisht për shpenzimet e bëra, të lëshuar nga institucioni publik shëndetësor brenda shtatë ditë pas konstatimit të arsyesimit.

Neni 23

(1) Personelit ushtarak dhe civil pas përfundimit të shërbimit në Armatë, Ministria e Mbrojtjes do t'i kompensojë shpenzimet e bëra gjatë shfrytëzimit të shërbimeve shëndetësore për trajtimin e lëndimeve dhe sëmundjeve të fituara gjatë shërbimit në Armatë.

(2) Personit të cilit do t'i sëmuret pas përfundimit të shërbimit në Armatë, Ministria e Mbrojtjes ia kompenzon shpenzimet e bëra për shfrytëzimin e shërbimeve shëndetësore lidhur me mjekimin e asaj sëmundje, nëse në afat prej dy vjetësh nga dita e shkarkimi nga Armata e raportoi sëmundjen në Ministrinë e Mbrojtjes edhe nëse Komisioni Mjekësor Ushtarak do të konstatonte se sëmundja kishte ndodhur gjatë shërbimit në Armatë.

(3) Personeli ushtarak dhe civil të cilit i është ndërprerë shërbimi për shkak të procedurës disiplinore, ndërprerjes së shërbimit, përkatësisht punësimit me kërkesë të tij, zgjidhjes së njëanshme të kontratës dhe për shkak të skadimit të kontratës së punës të ushtarit profesionist, të drejtat nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni i realizon në pajtim me ligjin.

(4) Ministria e Mbrojtjes do t'i kompensojë shpenzimet e bëra për shfrytëzimin e shërbimeve shëndetësore lidhur me mjekimin e asaj sëmundjeje deri në shërimin për shkak të rëndimit të sëmundjes që e ka pasur para se të hyjë në shërbim në Armatë, gjegjësisht deri në stabilizimin e sëmundjes, dhe maksimumi dy vjet nga dita e përfundimit të shërbimit në Armatë.

(5) Kompensimi i shpenzimeve nga paragrafët (1), (2) dhe (4) të këtij neni për personelin ushtarak dhe civil bëhet me dokumentacion përkatës për shpenzimet e bëra paraprakisht të dorëzuar nga institucioni i shëndetësis publike.

Neni 24

Personelit aktiv dhe civil që merr pjesë në stërvitje, operacione stërvitore dhe humanitare, operacione ndërkombëtare, misione dhe operacione të NATO-s jashtë territorit të Republikës dhe anëtarëve të familjes së tyre të ngushtë, gjatë kryerjes së këtyre detyrave për më shumë se 30 ditë, Ministria e Mbrojtjes rimbursion shpenzimet e bëra në shfrytëzimin e shërbimeve shëndetësore dhe pagesën e barnave që janë në listën e barnave të përcaktuara me akt të përgjithshëm të Fondit për sigurim shëndetësor të Maqedonisë, për të cilin Ministri i Shëndetësisë jep pëlqimin.

Neni 25

Kompensimi i shpenzimeve për shfrytëzimin e shërbimeve shëndetësore në rastet e parashikuara në nenet 22, 23 dhe 24 të këtij ligji, mbulohet nga fondet e Ministrisë së Mbrojtjes.

Sigurimi i personelit ushtarak dhe civil

Neni 26

- (1) Ministria e Mbrojtjes është e obliguar të sigurojë personelin ushtarak dhe civil në rast të vdekjes, lëndimit trupor ose humbjes së aftësisë për punë.
- (2) Sigurimi i personelit ushtarak dhe civil bëhet sipas kategorive sipas llojit të detyrave dhe kushteve në të cilat kryhen detyrat dhe zgjat 24 orë.
- (3) Kategoritë nga paragrafi (2) i këtij neni i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Udhëtimet jashtë vendit

Neni 27

- (1) Personeli ushtarak dhe civil për udhëtim jashtë vendit është i obliguar që ta informojë eprorin.
- (2) Gjatë gjendjes së luftës ose emergjencës, si dhe gjatë masave të shtuara të gatishmërisë luftarake dhe mobilizimit të përgjithshëm ose të pjesshëm, personeli ushtarak dhe civil mund të udhëtojnë jashtë vendit vetëm me miratimin me shkrim të oficerit epror në krye të një brigade të regjimentit, ose një oficer në një pozicion më të lartë.

Dhënia e mirënjohjeve

Neni 28

- (1) Personelit ushtarak dhe civil mund t'i jepen dekorata, pllakata, distinktivë, çmime dhe lavdërime për sukses të jashtëzakonshëm në shërbim.
- (2) Rregullore më të përafërta për ndarjen e pllakave, simboleve, çmimeve dhe lavdërimeve, miraton Presidenti i Republikës së Maqedonisë së Veriut Komandanti i Përgjithshëm i Armatës.

Varrimi

Neni 29

- (1) Ushtarakët aktivë varrosen me nderime ushtarake nga Ministria e Mbrojtjes.
- (2) Mënyra, kushtet dhe procedura e varrimit me dhënien e nderimeve ushtarake përcaktohen me rregulloren e rendit të brendshëm dhe marrëdhëniet në kryerjen e shërbimit në Armatë të miratuar nga shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

III. PRANIMI I STAFI AKTIV DHE CIVIL NË SHËRBIMIN USHTARAK DHE ZGJEDHJE DHE PLOTËSIM ME STAF REZERVË AKTIV

Neni 30

- (1) Marrëdhënia e punës me Ministrinë e Mbrojtjes si personel aktiv ushtarak dhe civil që shërben në Armatë, bazohet në lidhjen e kontratës së punës me shkrim.
- (2) Punësimin si personel ushtarak aktiv në shërbim në Armatë mund ta kontraktojë personi i cili i plotëson kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të përcaktuara me këtë ligj.
- (3) Punësim si personel i shërbimit civil në Armatë mund ta kontraktojë personi i cili i plotëson kushtet e përgjithshme të përcaktuara me këtë ligj.
- (4) Pranimin e kandidatëve për personel aktiv ushtarak dhe civil për shërbim në Armatë, personeli i Armatës dhe punonjësit e Ministrisë së Mbrojtjes e bëjnë me shpallje të brendshme, si dhe kandidatët me anë të shpalljes publike.
- (5) Gjatë punësimit duhet pasur kujdes për përfaqësim adekuat dhe të drejtë të qytetarëve të të gjitha komuniteteve, duke respektuar kriteret e ekspertizës dhe kompetencës.
- (6) Parimi i barazisë gjinore duhet të respektohet gjatë punësimit.

Neni 30-a

Punësimi me kohë të pjesshme në Ministrinë e Mbrojtjes, si personel i shërbimit civil në Armatë mund të krijohet pa shpallje publike, me marrëveshje marrjeje, për referencë në operacionet humanitare dhe ndërkombëtare, misionet dhe operacionet e NATO-s dhe në zbatimin e të drejtës për vetëmbrojtjen individuale ose kolektive, menaxhimin e krizave dhe operacionet dhe komandat e sigurisë bashkëpunuese, shtabet dhe njësitë ushtarake të organizatave ndërkombëtare jashtë vendit dhe në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Neni 30-b

- (1) Ministria e Mbrojtjes mund të japë bursa për personat për specialitete kritike, me qëllim të caktimit të detyrës në Armatë, në përputhje me aktin e formimit.
- (2) Kusht për bursë për personin për specialitete kritike është që personi të ketë kryer arsimin e mesëm me sukses të shkëlqyeshëm, të regjistrohet në fakultetin nga lëmia e specialiteteve kritike dhe të plotësojë kërkesat e përgjithshme të nenit 31 të këtij ligji.
- (3) Bursasi është i detyruar të qëndrojë në punë në Ministrinë e Mbrojtjes për një periudhë të paktën dyfishi i kohës për të cilën ka marrë bursë.
- (4) Marrëdhëniet e punës me Ministrinë e Mbrojtjes dhe shërbimin në Armatë, me personat nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të krijohen pa shpallje publike, në pajtim me marrëveshjen për të drejtat dhe detyrimet për bursë.
- (5) Mënyrën e dhënies së bursës e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Kushtet e përgjithshme

Neni 31

Për oficer, gjegjësisht nënoficer dhe ushtar profesionist që shërben në Armatë, mund të punësohet personi që plotëson këto kushte të përgjithshme:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- të jesh i rritur dhe
- të ketë aftësi të veçanta shëndetësore dhe fizike.

Kushtet e veçanta për pranimin në një oficer

Neni 32

(1) Për oficer shërbimi në Armatë do të pranohet kandidati i cili përveç kushteve të përgjithshme nga neni 31 i këtij ligji, i plotëson edhe këto kushte të veçanta:

- të ketë mbaruar Akademinë Ushtarake ose të ketë fituar së paku 240 kredite sipas ECTS dhe të ketë përfunduar formimin dhe zhvillimin profesional për oficer.

- jo më i vjetër se 30 vjet.

(2) Përgatitja dhe ngritja profesionale për oficerin nga paragrafi (1) alineja 1 e këtij neni organizohet dhe realizohet në Akademinë Ushtarake ose jashtë saj.

(3) Përjashtimisht nga paragrafi (1) i këtij neni, për oficer shërbimi do të pranohet nënoficeri i Armatës i cili ka përfunduar arsimin e lartë dhe aftësimin profesional dhe zhvillimin për oficer në Armatë dhe nuk është më i vjetër se 35 vjet.

(4) Pranimi i kandidatëve për oficerë të shërbimit në Armatë bëhet me shpallje të brendshme në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatës.

(5) Shpallja e brendshme publikohet në web faqen e Ministrisë së Mbrojtjes dhe të Armatës dhe në tabelat e shpalljeve në komandat dhe njësitë e Armatës.

(6) Afati për dorëzimin e shpalljes së brendshme nuk mund të jetë më i shkurtër se 15 ditë nga dita e shpalljes së tij.

(7) Kandidatët e interesuar dorëzojnë raporte në komandat dhe njësitë e Armatës, të cilat ia dërgojnë Ministrisë së Mbrojtjes dhe Armatës.

(8) Procedurën për përzgjedhjen e kandidatëve e udhëheq Komisioni për pranimin e kandidatëve për oficerë për shërbim në Armatë e themeluar nga Ministri i Mbrojtjes.

(9) Komisioni nga paragrafi (8) i këtij neni përbëhet nga tre anëtarë dhe zëvendësit e tyre nga Ministria e Mbrojtjes dhe Armata.

(10) Komisioni nga paragrafi (8) i këtij neni, pas përzgjedhjes, përgatit renditjen të cilën ia dorëzon Ministrin të Mbrojtjes, i cili i zgjedh kandidatët për oficerë të shërbimit në Armatë.

(11) Mënyrën e pranimit të personave nga paragrafi (1) i këtij neni më hollësisht e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Kushtet e veçanta për pranimin e nënoficerit

Neni 33

(1) Ushtari profesionist i cili përveç kushteve të përgjithshme nga neni 31 i këtij ligji, i plotëson edhe këto kushte të veçanta, do të punësohet si nënoficer në Armatë:

- të ketë nevojë për t'u emëruar në një detyrë të përcaktuar me aktin për formimin e ushtrisë, për të cilën është përcaktuar të kryhet nga nënoficer;
- të plotësojë kriteret e parashikuara për pozicionin e formimit,
- të ketë së paku katër vite përvojë pune në Armatë dhe të paktën gradën Dhjetar,
- të përfundojë formimin dhe zhvillimin profesional për një nënoficer dhe
- jo më i vjetër se 40 vjet.

(2) Përparësi gjatë pranimit kanë kandidatët me rezultate më të mira në vlerësimin zyrtar.

(3) Pranimi i kandidatëve për nënoficer në shërbim në Armatë bëhet me shpallje të brendshme në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatën për pranimin e oficerëve të shërbimit në Armatë nga neni 32 i këtij ligji.

(4) Mënyrën e pranimit të personave nga paragrafi (1) i këtij neni më hollësisht e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 34

(1) Nëse nuk ka person nga ushtarët profesionistë që i plotëson kushtet e veçanta për pranimin e nënoficerit në shërbim në Armatë, nga personeli i shërbimit civil në Armatë do të pranohet kandidat nëse i plotëson këto kushte të veçanta:

- të ketë nevojë për t'u emëruar në një detyrë të përcaktuar me aktin për formimin e Armatës, për të cilën është përcaktuar të kryhet nga nënoficer;
- të plotësojë kriteret e parashikuara për pozicionin e formimit,
- të ketë arsim të mesëm,
- të ketë së paku pesë vjet përvojë pune në Armatë në detyra të rëndësishme për shërbimet në Armatë,
- të ketë aftësi të veçanta shëndetësore dhe fizike të nevojshme për të kryer shërbimin në Armatë,
- të përfundojë formimin dhe zhvillimin profesional për një nënoficer dhe
- jo më i vjetër se 40 vjet.

(2) Pranimi i kandidatëve për nënoficer në shërbim në Armatë bëhet me shpallje të brendshme në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatës për pranimin e oficerëve të shërbimit në Armatë nga neni 32 i këtij ligji.

(3) Mënyrën e pranimit të personave nga paragrafi (1) i këtij neni më hollësisht e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 35

(1) Nëse nga personat nga nenet 33 dhe 34 të këtij ligji nuk ka kandidat që i plotëson kushtet për nënoficer, kandidati pranohet me shpallje publike, i cili përveç kushteve të përgjithshme duhet t'i plotësojë edhe këto: kushte të veçanta:

- të ketë arsim të mesëm,
- të ketë kryer shërbimin ushtarak vullnetar,
- të ketë të përfunduar trajnimin dhe zhvillimin profesional për nënoficer,
- të duhet të caktohet në një detyrë të përcaktuar me ligjin për formacionin e Armatës, për të cilën është përcaktuar të kryhet nga nënoficer,
- të plotësojë kriteret e parashikuara për vendin në formacion dhe
- jo më i vjetër se 25 vjet.

(2) Mënyrën e pranimit të personave nga paragrafi (1) i këtij neni më hollësisht e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Kushtet e veçanta për pranimin e një ushtari profesionist

Neni 36

(1) Për ushtar profesionist që shërben në Armatë me shpallje publike pranohet personi i cili përveç kushteve të përgjithshme nga neni 31 i këtij ligji, i plotëson edhe këto kushte të veçanta:

- të ketë të përfunduar arsimin e mesëm dhe
- të mos jetë më i vjetër se 25 vjet në ditën e skadimit të afatit për aplikim për shpalljen për pranim të ushtarëve profesionistë.

(2) Ministria e Mbrojtjes me personin nga paragrafi (1) të këtij neni, lidh kontratë pune tre mujore, në të cilën do të hyjë trajnimi bazë ushtarak, dhe pas përfundimit të saj me sukses do të lidhet me personin kontrata e punës katërvjeçare.

(3) Personi i cili pranohet për ushtar profesionist në shërbim në Armatë, gjatë kohës sa zgjatë trajnimi bazë ushtarak, i ushtron të gjitha të drejtat dhe obligimet nga punësimi në pajtim me këtë ligj.

Neni 37

(1) Për ushtarak aktiv dhe ushtar profesionist në njësitë speciale të Armatës pranohet personi i cili përveç kushteve të përgjithshme dhe të veçanta ka kryer kurs selektiv për pranim në njësitë speciale.

(2) Mënyrën e përzgjedhjes së personave e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Kushtet për pranimin e personelit civil për të shërbyer në Armatë

Neni 38

(1) Kandidati për personel të shërbimit civil në Armatë pranohet me shpallje publike që i plotëson këto kushte të përgjithshme:

- të jetë shtetas i Republikës së Maqedonisë së Veriut,
- të jetë i rritur,
- të ketë të përfunduar arsimin e lartë ose të mesëm,
- të ketë shëndet të përgjithshëm dhe aftësi fizike dhe
- jo më i vjetër se 40 vjet.

(2) Krahas kushteve nga paragrafi (1) i këtij neni, kandidati duhet t'i plotësojë kushtet e veçanta të përcaktuara në aktin për formacionin e Armatës.

(3) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, për personelin civil që shërben në Armatë pa shpallur shpallje publike, mund të pranohet ushtar profesionist i cili e ka ndërprerë shërbimin në Armatë për shkak të mbushjes së moshës 45 vjeçare, nëse plotëson kushtet e veçanta të përcaktuara në Aktin e Formacionit të Armatës.

(4) Mënyra e pranimin të personave nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton ministri i mbrojtjes.

Shpallje publike

Neni 39

(1) Shpalljen publike për pranimin e kandidatëve për oficerë, përkatësisht nënoficerë, ushtarë profesionistë dhe personel civil e bën Ministria e Mbrojtjes.

(2) Shpallja publike botohet në së paku dy gazeta ditore, nga të cilat së paku në një nga gazetata e botuara në gjuhën maqedonase dhe një në gazetata e botuara në gjuhën që e flasin së paku 20% e qytetarëve që flasin gjuhë zyrtare të ndryshme nga gjuha maqedonase.

(3) Procedurën për pranimin e kandidatëve pas shpalljes publike nga paragrafi (1) i këtij neni e udhëheq komisioni i formuar nga Ministri i Mbrojtjes.

(4) Përzgjedhjen e kandidatëve të cilët i plotësojnë kushtet për pranim në shërbim në Armatë e kryen Ministri i Mbrojtjes.

(5) Mënyra e zhvillimit të procedurës për pranimin e personave nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Lidhja e një kontrate pune

Neni 40

(1) Oficerët ushtarakë dhe personeli civil lidhin kontratë pune për kohë të pacaktuar.

(2) Ushtarët profesionistë lidhin kontratë pune me afat të caktuar në kohëzgjatje të kontratës prej katër vjetësh.

(3) Në varësi të rezultateve të paraqitura dhe nevojave të gjinisë përkatëse, përkatësisht të shërbimit, kontrata e punës me ushtarët profesionistë mund të vazhdohet disa herë, por më së shumti deri në moshën 45 vjeçare.

(4) Me kontratën e punës caktohet dita e fillimit të punës, përkatësisht fillimit të detyrës, kohëzgjatja dhe vendi i kryerjes së shërbimit, të drejtat, detyrimet, detyrat dhe përgjegjësitë në shërbim (mënyra e kryerjes së punës, gjegjësisht detyrave, orari i punës, rendi dhe disiplina, transferimi në një punë tjetër, pra në detyrë tjetër, kohëzgjatja e pushimit vjetor, mungesat në punë, kompensimet e pagave dhe mëditjeve, ndërprerja e marrëdhënies së punës, gjegjësisht ndërprerja e shërbimit në Armatë, kompensimi në rast të zgjidhjes vullnetare të kontratës, e drejta për të studiuar gjuhë të huaja dhe informatikë) dhe të drejta të tjera të përcaktuara me ligj dhe akte të Ministrisë së Mbrojtjes.

(5) Marrëveshjet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni i nënshkruan ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij.

Neni 40-a

(1) Ushtarët profesionistë me plotësimin e moshës 45 vjeçare krijojnë marrëdhënie pune për kohë të pacaktuar pa shpallje të shpalljes publike duke marrë detyrën në organet shtetërore dhe të pushtetit lokal dhe organet e tjera shtetërore të themeluara në pajtim me Kushtetutën dhe ligjin në përputhje me aftësimin e tyre profesional dhe aftësitë personale.

(2) Veprimtaritë për marrjen në dorëzim të ushtarëve profesionistë nga paragrafi 1 i këtij neni, Ministria e Mbrojtjes i ndërmerr më së voni gjashtë muaj para moshës 45 vjeçare të ushtarëve profesionistë, në pajtim me planin për marrjen dhe vendosjen në detyrë.

(3) Planin nga paragrafi (2) i këtij neni, Ministri i Mbrojtjes e miraton më së voni deri më 31 dhjetor të këtij viti.

(4) Ushtarët profesionistë të cilët në afatin e përcaktuar në paragrafin (2) të këtij neni nuk do të merren në detyrë pa shpallur shpallje publike në organet shtetërore dhe të pushtetit lokal dhe organet tjera, vazhdojnë ta kryejnë detyrën e fundit për të cilën janë caktuar, me zgjatje të kontratës për një periudhë jo më të gjatë se katër muaj.

(5) Nëse plani për marrjen dhe dislokimin nuk miratohet në afatin e përcaktuar në paragrafin (3) të këtij neni, Ministri i Mbrojtjes do të paguajë gjobë në shumë prej 15.000 euro në kundërvlerë në denarë.

Neni 40-b

(1) Dispozita nga neni 40-a i këtij ligji u referohet edhe ushtarëve profesionistë të cilëve u është ndërprerë shërbimi në Armatë në pajtim me dispozitat e këtij ligji për shkak të plotësimit të kufirit të moshës për ndërprerje të marrëdhënies së punës për shkak të arritjes së 35 ose 38 vjetëve.

(2) Dispozita nga paragrafi 1 i këtij neni do të zbatohet edhe ndaj ushtarëve profesionistë të cilët do të paraqesin kërkesë me shkrim për ushtrimin e të drejtës nga neni 40-a i këtij ligji.

(3) Dispozitat nga paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni do të fillojnë të zbatohen më së voni deri në fund të shkurtit të vitit 2016, kurse aplikimet për pranim do të dorëzohen më së voni deri në fund të janarit të vitit 2016.

Neni 40-c

(1) Personat të cilët kanë specialitete të veçanta me rëndësi të veçantë për Armatën, të cilët i merr në detyrë organ tjetër i shtetit dhe i pushtetit lokal dhe organet e tjera shtetërore të themeluara në pajtim me Kushtetutën dhe me ligj, mund të krijojnë marrëdhënie pune me Ministrinë e Mbrojtjes pa shpallur shpallje publike, me marrëveshje marrjeje.

(2) Personat nga paragrafi 1. i këtij neni, do të dislokohen në pozitat formuese në pajtim me aktet për formacionin e Armatës, sipas gradës dhe titullit që e kanë fituar para marrjes në pushtet dhe në përputhje me specialitetin e veçantë të fituar.

IV. HIERARKIA NË ARMATË

Marrëdhëniet në shërbim

Neni 41

(1) Personeli ushtarak dhe civil i shërbimit në Armatë sipas marrëdhënieve në shërbim mund të jetë epror dhe vartës, kurse sipas gradave dhe detyrave mund të jetë më i vjetër dhe më i ri.

(2) Epror është personi i cili në përputhje me ligjin dhe rregulloret dhe autoritete të tjera komandon strukturat organizative në Armatë, kurse personat nën komandën e tij janë të varur.

(3) Më i vjetër është ai që ka gradë më të lartë, e nëse janë me gradë të njëjtë, më i vjetër është ai që është në detyrë më të lartë ose që mban gradën më gjatë.

Gradat e personelit ushtarak

Neni 42

Gradat e personelit ushtarak janë:

- për ushtarët në shërbim vullnetar ushtarak,

- për ushtarë profesionistë, kadetë të Akademisë Ushtarake dhe nga rezerva aktive të Armatës: ushtar, rreshter, dhjetar dhe kapter i ri,
- për personat për aftësimin profesional dhe zhvillimin e oficerëve: dhjetar, kapter dhe kapter i ri, dhe për persona për aftësim dhe zhvillim profesional të nënoficerëve, rreshter, dhjetar, dhe kapter i ri,
- për personelin ushtarak aktiv - nënoficerë dhe rezervë aktiv: kapter, kapter i klasit I, kapter i lartë, kapter i lartë i klasit I, flamurtar dhe flamurtari kryesorë,
- për personelin ushtarak aktiv - oficerë: toger, nëntoger, kapiten, major, nënkoloneli, kolonel, gjeneral brigade, gjeneralmajor, gjenerallejtënant dhe gjeneral dhe
- për oficerët rezervë aktivë: toger, nëntoger, kapiten, major dhe nënkolonel.

V. REZERVË AKTIVE

Neni 43

(1) Rezervë aktive në kuptim të këtij ligji janë personat nga përbërja rezervë e Armatës të thirrur për kryerjen e shërbimit në Armatë.

(2) Ushtarët profesionistë pas përfundimit të shërbimit në Armatë, për shkak të mbushjes së moshës 45 vjeçare, mund të shndërrohen në rezervë aktive nëse pajtohen me këtë dhe vihen në detyrë në pajtim me aktin për formacionin e Armatës.

(3) Personat nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni mund të angazhohen në njësitë e Armatës për pjesëmarrje në operacione ndërkombëtare dhe jashtë territorit të Republikës për më shumë se 30 ditë nëse pajtohen me këtë.

(4) Detyrimi i personave nga paragrafi (1) i këtij neni zgjat deri në plotësimin e 50 viteve.

Neni 44

(1) Të drejtat dhe detyrimet e rezervës aktive në rastet nga neni 43 i këtij ligji rregullohen me marrëveshje të lidhur me Ministrinë e Mbrojtjes.

(2) Me marrëveshjen nga paragrafi (1) i këtij neni rregullohen të drejtat dhe detyrimet e ndërsjella, e në veçanti: vendi, koha dhe mënyra e angazhimit; të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë gjatë angazhimit; shumën e tarifës mujore; rregulli dhe disiplina; mënyrën dhe kushtet për ndërprerjen e angazhimit; kompensim në rast të anulimit vullnetar të angazhimit dhe të tjera.

(3) Gjatë kohëzgjatjes së kontratës nga paragrafi (1) i këtij neni, rezerva aktive përfshihet në sistemin e stërvitjes me kryerjen e aktiviteteve të rregullta dhe të jashtëzakonshme në pajtim me planin e ushtrimeve të miratuar nga Ministri i Mbrojtjes.

(4) Rezerva aktive e thirrur për kryerjen e shërbimit në Armatë ka të drejtë në kompensim në të holla të përcaktuar me ligj.

(5) Për personat nga rezerva aktive e thirrur për kryerjen e shërbimit në Armatë, përveç ushtarëve profesionistë, me marrëveshjen nga paragrafi (1) i këtij neni është caktuar shuma e kompensimit mujor e cila nuk mund të jetë më e vogël se 15. % as më shumë se 50% e pagës mesatare neto të paguar për të punësuar në Republikën e Maqedonisë së Veriut, pavarësisht nëse janë të punësuar apo të papunë, varësisht në veçanti nga kohëzgjatja e angazhimit të përcaktuar në kontratën nga paragrafi (1) të këtij neni, llojin dhe nivelin e arsimit, aktin, profesionin dhe të ngjashme.

(6) Me ushtarët profesionistë të cilët pas përfundimit të shërbimit në Armatë, për shkak të mbushjes së moshës 45 vjeçare kalojnë në rezervë aktive, kontrata nga paragrafi (1) i këtij neni lidhet deri në mbushjen e moshës 50 vjeçare.

(7) Për kohëzgjatjen e kontratës nga paragrafi (6) të këtij neni, shuma e kompensimit mujor do të jetë 40% nga paga mesatare neto e paguar për punonjës në Republikën e Maqedonisë së Veriut për vitin paraprak, pa marrë parasysh nëse janë persona të punësuar apo të papunë.

(8) Shuma e kompensimit nga paragrafët (5) dhe (7) të këtij neni llogaritet për gjysmën e parë të pagës mesatare neto të paguar për punonjës të paguar në dhjetor të vitit paraprak dhe për gjysmën e dytë të pagës mesatare neto të paguar për punonjës të paguar në qershor të vitit aktual.

(9) Kohën dhe mënyrën e angazhimit të personave nga neni 43 i këtij ligji e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

VI. PRODHIMI I OFERËVE DHE NËNOFICERËVE NË GRADËN VARËSE

Neni 45

(1) Personi i cili ka mbaruar Akademinë Ushtarake, avancohet në gradën nëntoger.

(2) Në gradën nëntoger në gjininë ose shërbimin përkatës prodhohet personi me arsim të lartë me së paku 180 kredite sipas ECTS dhe i cili do të kryejë aftësimin dhe zhvillimin profesional për oficerë.

(3) Në gradën toger në gjini ose shërbim përkatës për oficerë do të paraqitet personi me arsim të lartë me së paku 240 kredite sipas ECTS ose të diplomuar të VII/1 dhe i cili do të kryejë aftësim dhe zhvillim profesional.

(4) Nëpunësi i cili ka kryer arsimin e mesëm dhe i cili do ta kryejë aftësimin dhe ngritjen profesionale për nënoficer do të paraqitet në gradën e kapterit, me çka fitohet titulli profesional i nënoficer i gjinisë ose shërbimit përkatës.

Neni 46

Me përjashtim të nenit 45 paragrafi (1) të këtij ligji, në gradën toger mund të paraqitet edhe nënoficer nga përbërja e përhershme e Armatës, ushtari profesionist, shtabi civil, përkatësisht punonjësi i Ministrisë së Mbrojtjes mund të avancohet në gradën toger nëse ka nevojë të emërohet me aktin për formacionin e Armatës dhe aktin për sistematizimin e Ministrisë së Mbrojtjes për të cilin është përcaktuar se do ta kryejë punën si oficer dhe nëse i plotëson këto kushte:

- të ketë arsim të lartë,
- të plotësojë kriteret e parashikuara për pozicionin në formacionin, përkatësisht kushtet e përcaktuara me aktin për sistematizimin e Ministrisë së Mbrojtjes,
- të ketë aftësi të veçanta shëndetësore dhe fizike të nevojshme për të kryer shërbimin në Armatë, për të përfunduar trajnimin dhe zhvillimin profesional për oficerët dhe
- jo më i vjetër se 35 vjeç.

Neni 46-a

(1) Në gradën nëntoger në rezervë aktive, nxirret personi me arsim të lartë me së paku 180 kredite sipas ECTS ose të diplomës së përfunduar VII/1, i cili ka kryer formimin dhe zhvillimin profesional për oficerë rezervë.

(2) Në gradën kapter në rezervën aktive paraqitet personi me arsim të mesëm, i cili ka kryer kursin për nënoficer në reserve.

Neni 47

(1) Urdhrin për paraqitjen e oficerëve në gradën fillestare e lëshon Ministri i Mbrojtjes, kurse urdhrin për paraqitjen e nënoficerëve në gradën fillestare e nxjerr shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

(2) Kundër urdhrin nga paragrafi (1) të këtij neni të miratuar nga ministri i mbrojtjes, në afat prej tetë ditësh mund të ankimohet Komisioni shtetëror për vendosje në procedurë administrative dhe procedurë të punës në shkallë të dytë, dhe kundër urdhrin nga paragrafi (1) i këtij neni, të miratuar nga shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës, mund t'i bëhet ankim Ministrin të Mbrojtjes në afat prej tetë ditësh.

VII. VLERËSIMI ZYRTAR

Neni 48

(1) Vlerësimi zyrtar i personelit ushtarak bëhet me qëllim të përcaktimit të suksesit të tyre në shërbim, duke vendosur për avancimin, vendosjen dhe marrëdhëniet e tjera në shërbim.

(2) Të dhënat e vlerësimit janë informacion i klasifikuar dhe ruhen në dosjen e personale të personelit ushtarak.

Neni 49

(1) Ushtari për shërbim vullnetar në shërbimin ushtarak vlerësohet pas përfundimit të trajnimit bazë, në muajin e fundit para përfundimit të shërbimit vullnetar në shërbimin ushtarak.

(2) Vlerësimin e ushtarakut për shërbim vullnetar gjatë shërbimit ushtarak e bën oficeri epror në pozitën e komandantit të togës dhe oficeri ushtarak i barabartë me të ose më lart.

(3) Ushtari i cili nuk është i kënaqur me vlerësimin, në afat prej tetë ditësh nga dita kur është njoftuar, mund t'i paraqesë kërkesë për shqyrtimin e vlerësimit eprorit të drejtpërdrejtë të oficerit të lartë që ka kryer vlerësimin e ushtarit.

(4) Vlerësimi nga paragrafi (3) i këtij neni është përfundimtar.

Neni 50

1) Një kadet i Akademisë Ushtarake, përveç vlerësimit të lëndëve, vlerësohet si personel ushtarak në fund të çdo viti akademik.

(2) Personi për aftësim dhe zhvillim profesional për oficer, përkatësisht nënoficer, vlerësohet në fund të trajnimit dhe zhvillimit profesional.

(3) Vlerësimin e personit për aftësim dhe zhvillim profesional për oficer, përkatësisht nënoficer, e bën oficeri epror në pozitën e komandantit të togës dhe oficeri ushtarak i barabartë me të ose më lart.

(4) Personi për aftësim dhe zhvillim profesional për oficer, përkatësisht nënoficer i cili nuk është i kënaqur me gradën, në afat prej tetë ditësh nga dita kur është njoftuar, t'i paraqesë një kërkesë për rishikimin e vlerësimit mbikëqyrësit të eprorit të drejtpërdrejtë të zyrtarit që ka kryer vlerësimin.

Neni 51

(1) Personeli ushtarak aktiv vlerësohet çdo 12 muaj.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, personeli ushtarak aktiv vlerësohet për një periudhë më të vogël se 12 muaj, por jo më pak se gjashtë muaj nëse:

- personeli ushtarak aktiv që vlerësohet të caktohet në një detyrë tjetër,

- ka ndryshim të eprorit që është i autorizuar për të kryer vlerësimin ose

- në vlerësimin e fundit është vlerësuar me notën "të pakënaqshme" sipas së paku një kriteri nga neni 52 paragrafi (1) i këtij ligji.

(3) Koha në të cilën personi nga paragrafi (1) i këtij neni ka munguar nga puna më shumë se gjashtë muaj (pushim mjekësor, pushim pa pagesë ose pushim tjetër në pajtim me këtë ligj) nuk llogaritet.

(4) Oficerët me grada të përgjithshme nuk vlerësohen.

(5) Nuk vlerësohen as oficerët dhe nënoficerët në dy vitet e fundit para daljes në pension.

Neni 51-a

(1) Personeli ushtarak aktiv i caktuar në detyrë në autoritetet shtetërore, kompanitë, ndërmarrjet publike, institucionet dhe shërbimet, trajnimet, operacionet humanitare, operacionet ndërkombëtare, misionet dhe operacionet e NATO-s, strukturat komanduese të NATO-s, misionet diplomatike të Republikës, komandat, shtabet dhe njësitë ushtarake të organizatave ndërkombëtare jashtë dhe në territorin e Republikës, si dhe shkollimi, formimi profesional dhe specializimi dhe specializimi për nevojat

e shërbimit për më shumë se gjashtë muaj në vitin në të cilin vlerësohet, vlerësohet nga një epror kompetent ose nëpunës drejtues ku ka kryer detyrën.

(2) Vlerësimi nga paragrafi (1) i këtij neni konsiderohet si vlerësim zyrtar për vitin kalendarik në të cilin bëhet vlerësimi.

Neni 51-b

(1) Për personelin ushtarak i cili në vitin kalendarik në të cilin bëhet vlerësimi është emëruar ose caktuar në detyrë për më pak se gjashtë muaj, vlerësimi bëhet nga eprori i menjëhershëm dhe eprori i dytë ushtarak, përkatësisht eprori i drejtpërdrejtë drejtues në njësinë ku ndodhet gjatë vlerësimit zyrtar.

(2) Vlerësimi zyrtar bëhet në bazë të raportit me shkrim nga zyrtarët e mëparshëm eprorë nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 52

(1) Vlerësimi i personelit ushtarak aktiv bëhet në bazë të të dhënave që i referohen kritereve të mëposhtme:

- njohuri profesionale,
 - efikasitet profesional,
 - komandimi dhe udhëheqje,
- rezultatet e punës dhe
- përgatitja fizike.

(2) Të dhënat nga paragrafi (1) i këtij neni shënohen në formular, formën dhe përmbajtjen e të cilit i përcakton ministri i mbrojtjes.

(3) Të dhënat vlerësohen individualisht, në mënyrë përshkruese me shkallët e mëposhtme:

“veçanërisht i dalluar”, “i dalluar”, “mirë”, “mjaftueshëm” dhe “pa mjaftueshëm”.

(4) Rezerva aktive vlerësohet për një periudhë prej 12 muajsh, por jo më pak se gjashtë muaj, sipas kritereve për vlerësimin e personelit ushtarak aktiv.

Neni 53

(1) Vlerësimin e personelit ushtarak aktiv e kryen eprori drejtpërdrejt dhe eprori i dytë ose nëpunësi i lartë civil me arsim të lartë, të pavarur nga njëri-tjetri.

(2) Vlerësimi i rezervës aktive bëhet nga eprori i drejtpërdrejtë.

(3) Vetëm 25% e numrit të përgjithshëm të personelit sipas kategorive të shërbimit në Armatë mund të vlerësohet me notën " veçanërisht i dalluar ", ku është e zbatueshme, pra numri i të vlerësuarve nuk është më i vogël se katër.

Neni 54

(1) Ushtaraku aktiv, i cili nuk është i kënaqur me vlerësimin, në afat prej tetë ditësh nga dita kur është njoftuar, mund t'i paraqesë kërkesë për shqyrtimin e tij komisionit përkatës për shqyrtimin e vlerësimit, të formuar nga Ministri i Mbrojtjes dmth nga Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni formohet në njësitë ushtarake në gradën e batalionit e më lart, dhe për ushtarakët aktivë të emëruar në detyrë në pajtim me aktin për sistematizimin në Ministrinë e Mbrojtjes.

(3) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni përbëhet nga tre anëtarë me gradë së paku të njëjtë me personelin ushtarak aktiv i cili ka paraqitur kërkesë për shqyrtimin e vlerësimit, njëri prej të cilëve është nga komanda e supozuar e personeli ushtarak aktiv, përkatësisht Ministria e Mbrojtjes.

(4) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni është i obliguar të vendosë për kërkesën për shqyrtimin e vlerësimit në afat prej 15 ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës.

(5) Vlerësimi i dhënë pas rishqyrtimit të vlerësimit të kundërshtuar është përfundimtar.

Neni 55

(1) Oficeri, përkatësisht nënoficer dhe ushtari nga rezerva aktive vlerësohen pas kryerjes së trajnimit që ka zgjatur së paku pesë ditë ose në stërvitje ushtarake.

(2) Vlerësimi bëhet në bazë të rezultateve të treguara të ushtrimit, përkatësisht stërvitjes, aftësisë për kryerjen e detyrës, disiplinës, karakteristikave të punës dhe karakterit dhe gatishmërisë fizike të personit.

(3) Vlerësimin e bën eprori i drejtpërdrejtë në detyrë komandant kompanie dhe ushtarak i barabartë me të ose më lart.

(4) Rezerva aktive e cila nuk është e kënaqur me vlerësimin, në afat prej tetë ditësh nga dita kur është njoftuar, mund t'i paraqesë kërkesë për rishikim të vlerësimit eprorit të drejtpërdrejtë të zyrtarit të lartë që e ka kryer vlerësimin.

(5) Eprori i menjëhershëm nga paragrafi (4) i këtij neni është i obliguar që në afat prej 15 ditësh nga dita e paraqitjes së kërkesës të vendosë për kërkesën për rishqyrtim të vlerësimit.

(6) Vlerësimi i eprorit të drejtpërdrejtë nga paragrafi (4) i këtij neni është përfundimtar.

Neni 56

Mënyra e vlerësimit zyrtar të personelit ushtarak aktiv, rezerva aktive dhe për oficerët, përkatësisht nënoficerët dhe ushtarët në përbërjen rezervë të Armatës, mënyra e mbajtjes së evidencës që kërkohet për vlerësimin zyrtar dhe llojet e formularëve për fletën e vlerësimit e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 57

(1) Personeli i shërbimit civil në Armatë bëhet çdo 12 muaj pas përfundimit të vitit kalendarik.

(2) Vlerësimi i personelit civil bëhet në bazë të të dhënave që i referohen këtyre kritereve:

- njohuri profesionale,
- efikasiteti profesional dhe
- rezultatet e punës.

(3) Vlerësimin e personelit civil e bën eprori i drejtpërdrejtë.

(4) Të dhënat vlerësohen individualisht dhe në mënyrë përshtuese, me këto shkallë: “veçanërisht i dalluar”, “i dalluar”, “mirë”, “mjaftueshëm” dhe “pa mjaftueshëm”.

(5) Personeli civil i cili nuk është i kënaqur me vlerësimin, në afat prej 15 ditësh nga dita kur është njoftuar, mund të paraqesë ankesë te eprori i drejtpërdrejtë i zyrtarit që e ka kryer vlerësimin.

(6) Vlerësimi i ankesës është përfundimtar.

VIII. AVANSIMI I SHËRBIMIT USHTARAK NË ARMATË

Neni 58

(1) Ushtari profesionist mund të gradohet në gradën më të lartë, sipas nevojave të shërbimit, nëse vlerësohet se mund të kryejë me sukses detyrën në gradë më të lartë.

(2) Ngritja në gradën më të lartë të ushtarakut profesionist bëhet nga oficeri i lartë në detyrë si komandant batalioni dhe ushtarak i barabartë me të ose më lart.

(3) Mënyrën e avancimit në gradën më të lartë të ushtarakut profesionist e përcakton shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

Neni 59

(1) Kadet i Akademisë Ushtarake dhe personi me aftësim dhe zhvillim profesional për oficer, përkatësisht nënoficer, mund të avancohen në gradë më të lartë sipas rezultateve të arritura dhe kohës së kaluar në gradën e caktuar.

(2) Ngritjen në gradë më të lartë të kadetit të Akademisë Ushtarake e bën dekani i Akademisë Ushtarake.

(3) Ngritjen në gradë më të lartë të personave për aftësim dhe zhvillim profesional për oficer, përkatësisht nënoficer, e bën shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

(4) Mënyrën e avancimit në gradë më të lartë të personave nga paragrafi (3) i këtij neni, e përcakton shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

Neni 60

(1) Ushtarakët aktivë mund të gradohen në gradë më të lartë sipas nevojave të shërbimit, në bazë të vlerësimit të rezultateve të punës së tyre për periudhën e llogaritur nga gradimi i fundit, ka treguar aftësi për të kryer një detyrë në një gradë më të lartë dhe sipas formacionit për t'u vendosur në një pozicion me gradë menjëherë më të lartë.

(2) Përveç kushteve nga paragrafi (1) i këtij neni, për oficerët të cilët avancohen në gradën major dhe më të lartë, është e detyrueshme njohja e së paku njëres nga gjuhët zyrtare në përdorim në NATO nivelin 2.2.2.2. nga STANAG 6001

Neni 61

(1) Oficeri mund të avancohet në gradën menjëherë më të lartë, nëse në gradën ka mbajtur së paku:

- në gradën nëntoger dy vjet,
- në gradën toger katër vjet,
- në gradën e kapitenit gjashtë vjet,
- në gradën major pesë vjet ,
- në gradën nënkolonel pesë vjet,
- në gradën kolonel katër vjet,
- në gradat e gjenerale tre vjet.

(2) Oficeri mund të avancohet në gradë më të lartë një vit më herët se koha e përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, vetëm nëse:

- është vlerësuar tri herë radhazi me gradën “veçanërisht i dalluar”, sipas të gjitha kriterëve nga neni 52 paragrafi (1) i këtij ligji.
- kryen detyrën komanduese ose drejtuese,
- arrin rezultate të jashtëzakonshme në komandim ose udhëheqje dhe
- është propozim i dy këshillave të personelit në nivel brigade ose më lart

Neni 62

Nënkolonel që plotëson kushtet e nenit 61 të këtij ligji dhe që ka kryer një specializim për detyra komanduese-shtabi ose specializim tjetër që i përgjigjet gjinisë, përkatësisht shërbimit të cilit i përket ose ka fituar titullin shkencor magjistër në fushën e shkencës që i përgjigjet gjinisë, pra shërbimit të cilit i përket.

Neni 63

Në gradën gjeneral brigade mund të avancohet një kolonel i cili plotëson kushtet e nenit 61 të këtij ligji dhe që ka mbaruar shkollën e mbrojtjes kombëtare.

Neni 64

Përveç kushteve nga neni 61 i këtij ligji, avancimi i oficerit në gradën menjëherë më të lartë ndikohet edhe nga këto kushte shtesë:

- njohja e një gjuhe të huaj botërore që vërtetohet me certifikatë,
- të ketë kryer kurse ushtarake dhe të tjera për formim dhe zhvillim profesional brenda dhe jashtë vendit,
- kreu arsimim shtesë me rëndësi për kryerjen e shërbimit në Armatë dhe
- ka marrë dekorata, pllakata, distinktivë, çmime dhe lavdërim

Neni 65

(1) Nënoficeri mund të ngritet në gradën menjëherë më të lartë nëse në gradën ka mbajtur së paku:

- në gradën kapter tre vjet,
- në gradën kapter i klasit I katër vjet,
- në gradën e kapterit të lartë katër vjet,
- në gradën e kapterit të lartë të klasit I katër vjet,
- në gradën flamurtar katër vjet.

Neni 66

(1) Për avancimin e oficerit, përkatësisht nënoficerit në gradën menjëherë më të lartë, shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës themelon komisione për avancim në gradë të caktuar.

(2) Komisionet nga paragrafi (1) i këtij neni përbëhen nga pesë persona me gradë së paku të njëjtë me gradën në të cilën propozohet ngritja, nga gjinitë dhe shërbimet e ndryshme, të zgjedhur në bazë të profesionit të tyre, karakteristikat profesionale dhe të karakterit.

(3) Komisionet nga paragrafi (1) i këtij neni, në bazë të kontrollit të dosjeve të oficerëve dhe nënoficerëve të cilët i plotësojnë kushtet për avancim në gradë të caktuar, një herë në vit, nëse nevojat e gradave dhe shërbimeve të ushtrisë kërkojnë ngritjen e oficerëve dhe nënoficerëve në një gradë të caktuar, të përgatisë një propozim për gradën e kandidatëve për ngritje në gradë më të lartë nga gjinitë dhe shërbimet në Armatë.

(4) Propozimi i ranglistës për avancim në gradën major në kolonel i dorëzohet ministrit të Mbrojtjes, dhe propozimi i renditjes për ngritjen deri në gradën kapiten i paraqitet Shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Armatës, për miratimin e renditjes.

(5) Nëse Ministri i Mbrojtjes, përkatësisht shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Ushtrisë nuk e miraton propozimin në ranglistë për avancim, komisioni është i detyruar ta rishqyrtojë propozimin e tij.

(6) Nëse rirenditja për gradim nuk miratohet nga ministri i mbrojtjes, përkatësisht nga Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës, formohet komision i ri dhe e gjithë procedura përsëritet.

(7) Avancimi i oficerit, përkatësisht nënoficerit në gradën menjëherë më të lartë, bëhet në bazë të ranglistës së miratuar për avancim, në përputhje me nevojat e përcaktuara të shërbimit të gradimit në një gradë të caktuar të gradave dhe shërbimeve të Armatës, me ditën e ngritjes së një vendi në formacion në gradën në të cilën gradohet.

Neni 67

Mënyra e gradimit të oficerëve, gjegjësisht nënoficerëve në gradën menjëherë më të lartë, më hollësisht e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 68

(1) Avancimi i ushtarakut në gjendje lufte bëhet sipas aftësive komanduese, guximit të treguar dhe meritave ushtarake, si dhe sipas nevojave për plotësimin e Armatës.

(2) Rregulla më të përafërta për avancimin e oficerëve ushtarakë gjatë gjendjes së luftës, miraton Presidenti i Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Komandanti i Përgjithshëm i Armatës.

Neni 69

(1) Oficeri, përkatësisht nënoficeri dhe ushtari në përbërjen rezervë të Ushtrisë avancohen në gradën më të lartë në bazë të gradës së fituar pas përfundimit të stërvitjes ushtarake dhe aftësisë për të kryer detyrën në një gradë më të lartë.

(2) Oficeri, përkatësisht nënoficer dhe ushtari nga rezerva aktive, avancohen në gradën menjëherë më të lartë sipas kriterëve për avancim të personelit ushtarak aktiv.

Neni 70

Oficeri rezervë aktiv mund të gradohet në gradë më të lartë, deri në gradën nënkolonel, sipas nevojave të shërbimit, nëse në gradën ka mbajtur të paktën:

- në gradën nëntoger tre vjet,
- në gradën toger katër vjet,
- në gradën kapiten gjashtë vjet dhe
- në gradën major gjashtë vjet .

Neni 71

Nënoficeri nga rezerva aktive mund të gradohet në një gradë menjëherë më të lartë, sipas nevojave të shërbimit, nëse në gradën ka mbajtur të paktën:

- në gradën kapter katër vjet,
- në gradën kapter i klasit të I pesë vjet,
- në gradën e kapter i vjetër pesë vjet,
- në gradën kapter i vjetër i klasit të I katër vjet dhe
- në gradën flamurtar pesë vjet.

Neni 72

Krahas kushteve për avancim të oficerëve apo nënoficerëve të përcaktuara në nenet 70 dhe 71 të këtij ligji, gradimi i oficerit, përkatësisht nënoficerit nga rezerva aktive ndikohet nga kushtet shtesë nga neni 64 të këtij ligji.

Neni 73

Promovimi i rezervës aktive kryhet në mënyrën dhe procedurën e parashikuar për ngritjen në detyrë të personelit ushtarak aktiv.

IX. VENDOSJA E STAFIT USHTARAK DHE CIVIL DHE MARRËDHËNIET TJERA NË KRYERJEN E SHËRBIMIT USHTARAK

Vendosje

Neni 74

(1) Personeli ushtarak dhe civil caktohet në detyrë përkatëse, përkatësisht pozitës në formacion sipas specialitetit të evidencës ushtarake, projeksionit të karrierës dhe sipas nevojave të shërbimit në Armatë.

(2) Përjashtimisht nga paragrafi (1) i këtij neni, nëse e kërkojnë nevojat e shërbimit, personeli ushtarak dhe civil mund të vendosen në një formacion që nuk korrespondon me specialitetin e tyre ushtarak.

(3) Me pozitë formative nënkuptohet edhe pozita e përcaktuar me akt për sistemimin e punëve dhe detyrave në të cilat ushtarakët e caktuar për kryerjen e detyrave në Ministrinë e Mbrojtjes, Akademinë Ushtarake, organet e tjera të pushtetit shtetëror, shoqëritë tregtare, ndërmarrjet publike, institucionet dhe shërbimet, misionet ushtarake të Republikës së Maqedonisë së Veriut jashtë vendit, si dhe detyrat në forcat ushtarake shumëkombëshe të themeluara në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare të ratifikuara, të cilat Republika e Maqedonisë së Veriut i ka lidhur ose ka aderuar.

(4) Ushtarakët e dislokuar në pozitën formative nga paragrafi (3) i këtij neni kanë të drejta dhe obligime sikur të ishin të dislokuar në Armatë.

(5) Personeli ushtarak dhe civil me profesion mjekësor, farmaceutik ose dentar mund të punojë një numër të caktuar orësh në sistemin publik shëndetësor, në pajtim me marrëveshjen ndërmjet Ministrisë së Mbrojtjes dhe Ministrisë së Shëndetësisë i cili do të rregullojë tarifën dhe të drejtat dhe detyrimet e të gjitha palëve të interesuara.

Neni 75

(1) Ushtaraku vendoset në pozicion formacioni në gradën e tij, dhe nëse është e nevojshme për shërbimin mund të vendoset në pozicion formacioni me gradë menjëherë më të lartë ose më të ulët.

(2) Ushtaraku aktiv - oficeri, përkatësisht nënoficer mund të emërohet në pozicion formacioni ose në punë të përcaktuar me akt për sistemimin e punëve dhe detyrave me gradë më të lartë menjëherë pas nevojës së shërbimit, nëse nuk ka mundësi për të emëruar një oficer ushtarak me një akt më të lartë.

(3) Në rastet nga paragrafi (2) i këtij neni, ushtaraku aktiv - oficeri, përkatësisht nënoficeri i ruan të drejtat nga grada e tij, dhe të drejtat nga detyra në të cilën është caktuar.

(4) Ushtaraku aktiv - oficer, përkatësisht nënoficer, mund të emërohet pozicion formacioni me gradë menjëherë më të ulët në këto raste:

1) Për shkak të heqjes së pozicion formacionit në të cilën është vendosur dhe nuk ka mundësi që të vendoset në një tjetër pozicion formacioni ose në një punë të caktuar me akt për sistemimin e punëve dhe detyrave sipas aktit të tij;

2) kur shkarkohet nga detyra për shkak të sëmundjes dhe në kuptim të nenit 83 të këtij ligji dhe nuk ka mundësi të vendoset në tjetër pozicion formacioni ose pozitë të caktuar me akt për sistemimin e punëve dhe detyrave sipas aktit të tij; maksimumi për një periudhë trajtimi prej një viti;

3) kur me vlerësimin e komisionit ushtarako-mjekësor nga neni 83 paragrafi (5) i këtij ligji, propozohet ndryshimi i pozitës në formacion sipas gradës së tij dhe

4) me kërkesën e tij, nëse pranon vendosjen e ofruar.

(5) Në rastet nga paragrafi (4) pikat 1, 2 dhe 3 të këtij neni, ushtaraku aktiv - oficeri, përkatësisht nënoficeri i ruan ato të drejta nga grada ose detyra e tij që janë më të favorshme për të.

(6) Në rastet nga paragrafi (4) pika 4. të këtij neni, ushtaraku aktiv - oficeri, përkatësisht nënoficeri, i ushtron të drejtat sipas gradës dhe detyrës në të cilën do të emërohet.

Neni 76

(1) Personeli civil emërohet në detyrë për të cilën ka krijuar punë.

(2) Personeli civil sipas nevojave të shërbimit gjatë punës mund të caktohet në detyrë tjetër që i përgjigjet nivelit të arsimimit ose profesionit të tij.

Neni 77

Personeli aktiv ushtarak dhe civil pa pëlqimin e tij nuk mund të vendoset në një vend tjetër shërbimi, nëse në pesë vitet e ardhshme plotëson kushtet për pension, përveç rasteve kur për shkak të zhvendosjes ose heqjes së njësisë, Ushtaraku aktiv nuk ka vend vakant në formacionin në vendin ku kryen shërbimin ku mund të ishte caktuar.

Neni 78

(1) Ushtaraku aktiv, i cili gjatë shërbimit do të humbasë aftësinë e posaçme shëndetësore dhe fizike të nevojshme për kryerjen e shërbimit në Armatë, nëse ka aftësi të përgjithshme shëndetësore për punë, vendoset në pozicion formacionin e gradës së tij, në përputhje me shëndetin dhe aftësinë e tij fizike.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, personeli ushtarak aktiv i cili në kryerjen e shërbimit do t'i humbasë aftësinë e veçantë shëndetësore dhe fizike të nevojshme për kryerjen e shërbimit në Armatë, nëse ka aftësi të përgjithshme shëndetësore për punë, vendoset menjëherë në pozicion formacionin e gradës më të ulët në përputhje me shëndetin dhe aftësinë e tij fizike.

Ndryshimi i specialitetit të evidencionit ushtarak

Neni 79

(1) Në rast se ushtarakët aktivë nuk mund të emërohen në detyrë sipas specialitetit të evidencës ushtarake, për nevojat e shërbimit mund të vendosen në një pozicion formacioni në një specialitet tjetër të evidencës ushtarake, pas përgatitjes profesionale dhe specializimit të kryer më parë për gjini tjetër, përkatësisht për shërbim.

(2) Llojin, përmbajtjen dhe mënyrën e përgatitjes dhe zhvillimit profesional për një specialitet tjetër të evidencës ushtarake i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Referim për në punë

Neni 80

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil për shkak të nevojës së shërbimit mund të caktohet në detyrë në një njësi ose institucion tjetër në Republikë ose në një organ tjetër të qeverisjes shtetërore për një kohë të caktuar dhe maksimumi një vit.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, personeli aktiv ushtarak dhe civil mund të dërgohet në detyrë më shumë se një vit, por jo më shumë se dy vjet gjatë pesë viteve të numëruara nga referimi i parë, dhe nëse për një projekt me rëndësi të veçantë për mbrojtjen, deri në përfundimin e projektit.

(3) Në rastet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, personi rezervon të drejtat nga grada dhe detyra e tij në të cilën është emëruar, nëse është më e favorshme për të.

(4) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, personeli aktiv ushtarak dhe civil pa pëlqimin e tij nuk mund të transferohet në një vend tjetër të shërbimit, nëse në pesë vitet e ardhshme i plotëson kushtet për pension, përveç nëse për shkak të transferimi ose heqja e njësisë, nuk ka vend vakant në vendin e kryerjes së shërbimit të cilit mund t'i caktohet.

Përfaqësimi

Neni 81

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil mund të emërohet për të përfaqësuar personin që mungon përkohësisht ose një pozicion në formacionin përkohësisht të paplotësuar me gradë ose detyrë më të ulët, të njëjtë ose menjëherë më të lartë dhe me të njëjtin nivel arsimor.

(2) Përfaqësuesi nga paragrafi (1) i këtij neni, përveç detyrës së rregullt, mund ta kryejë detyrën për të cilën është emëruar përfaqësues më së shumti një vit dhe më së shumti një detyrë.

(3) Zëvendësimi i personit që mungon për shkak të shfrytëzimit të pushimit vjetor nuk përbën përfaqësim.

Largimi nga puna për shkak të formimit dhe zhvillimit profesional

Neni 82

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil i dërguar për përgatitje profesionale dhe specializim shkarkohet nga detyra nëse trajnimi dhe specializimi profesional zgjat më shumë se gjashtë muaj.

(2) Koha e kaluar për aftësim dhe përmirësim profesional konsiderohet si kohë e kaluar në shërbim me të drejta nga grada e tij dhe detyrë në të cilën është emëruar.

Largimi nga puna për shkak të sëmundjes dhe trajtimit mjekësor

Neni 83

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil i cili për shkak të sëmundjes dhe mjekimit nuk mund ta kryejë detyrën do të shkarkohet nga detyra nëse sëmundja vazhdon ose nëse komisioni ushtarak mjekësor vlerëson se ajo mund të zgjasë më shumë se gjashtë muaj.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, personeli aktiv ushtarak dhe civil i ruajnë të drejtat nga grada dhe detyra nga e cila janë shkarkuar.

(3) Në rast të zgjatjes më të gjatë të paaftësisë së përkohshme për punë për shkak të sëmundjes dhe mjekimit që zgjat deri në 12 muaj, oficeri epror në detyrë komandanti i batalionit ose eprori i barabartë dhe eprori më lartë i tij, me urdhër drejton personelin aktiv ushtarak dhe civil në komisionin ushtarako-mjekësor për të përcaktuar gjendjen e tij shëndetësore të nevojshme për shërbimin në Armatë.

(4) Oficeri epror me urdhër mund t'i referojë personelin ushtarak dhe civil në komisionin ushtarako-mjekësor dhe në rastet kur sipas gjykimit të tij vlerëson se gjendja shëndetësore e personit është e dëmtuar dhe ka efekt të dëmshëm në shërbim.

(5) Në rastet nga paragrafët (3) dhe (4) të këtij neni, personeli aktiv ushtarak dhe civil është i detyruar të paraqitet në komisionin ushtarako-mjekësor për ekzaminim.

Largimi nga puna për përgatitje për kthim në jetën civile

Neni 84

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil të cilit do ta ndërpresin shërbimin në Armatë për shkak të ndryshimeve strukturore në aktin për formacionin e Armatës, mund t'i referohen aftësimin profesional për profesionet civile, për t'u përgatitur për kthim në jetën civile.

(2) Personeli aktiv ushtarak dhe civil i referuar për aftësim profesional për profesionet civile për përgatitjen për kthim në jetën civile shkarkohet nga detyra për sa kohë zgjat trajnimi, por jo më shumë se gjashtë muaj në vitin para pensionimit, përkatësisht përfundimit të punësimit.

(3) Koha e kaluar në aftësim profesional konsiderohet si kohë e kaluar në shërbim me të drejta nga grada e tij, shkalla e arsimit dhe detyra në të cilën është emëruar.

Neni 85

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil të cilit do ta ndërpresin shërbimin në Armatë për shkak të fitimit të të drejtës në pension pleqërie, shkarkohen nga detyra një muaj para plotësimit të kushteve për fitimin e të drejtës në pension pleqërie.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, personeli aktiv ushtarak dhe civil i ruajnë të drejtat nga pozicioni në formacionin dhe detyra në të cilën janë caktuar.

Zhvendosja

Neni 86

(1) Zhvendosja e personelit aktiv ushtarak dhe civil mund të bëhet për shkak të nevojës së shërbimit.

(2) Kalimi i personelit aktiv ushtarak dhe civil mund të bëhet nga një në pozitë tjetër të formacionit të përcaktuar në aktin për formimin e Armatës, gjegjësisht nga një në pozitë të caktuar me akt për sistemim, si dhe në një vend tjetër të kryerjes së shërbimit.

(3) Zhvendosja e personelit aktiv ushtarak dhe civil mund të kryhet për shkak të:

1) shfuqizimi ose transformimi i njësisë ose shtabit ose zvogëlimi i vëllimit të punës në njësinë ose shtabin në Armatë, përkatësisht heqja e pozitës në aktin për sistemim;

2) nevoja urgjente për plotësimin e pozitës në formacion të paplotësuar të përcaktuar në aktin për formimin e Armatës, përkatësisht për pozitën e përcaktuar në aktin për sistematizimin;

3) formimi i njësive të reja në Armatë, gjegjësisht hapja e vendeve të reja të punës në Ministrinë e Mbrojtjes dhe

4) plotësimi i konkursit të formuar me qëllim të dërgimit në shkollë, përkatësisht aftësimin profesional dhe përmirësimin që zgjat më shumë se një vit.

(4) Personeli aktiv ushtarak dhe civil mund të transferohet në një vend tjetër të kryerjes së shërbimit dhe me kërkesë të tyre, nëse e lejojnë nevojat e shërbimit.

(5) Personeli aktiv ushtarak dhe civil mund të transferohet në një vend tjetër të kryerjes së shërbimit për shkak të sëmundjes dhe sëmundjes së anëtarit të familjes së tij të ngushtë, gjë që vërtetohet me konstatim, vlerësim dhe mendim të komisionit kompetent mjekësor.

(6) Personeli aktiv ushtarak dhe civil nuk mund të transferohet në një vend tjetër të shërbimit pa pëlqimin e tyre, nëse në pesë vitet e ardhshme i plotësojnë kushtet për pension, përveç nëse për shkak të zhvendosjes ose shfuqizimit të njësive nuk ka vend të lirë në formacionin në vendin për të kryer shërbimin në të cilin mund të caktohet.

(7) Në rastet nga paragrafi (3) pikat 1, 2 dhe 3 të këtij neni, personeli aktiv ushtarak dhe civil i ushtrojnë të drejtat nga vendi i formacionit ku janë vendosur.

(8) Në rastet nga paragrafi (3) pika 4 të këtij neni, personeli aktiv ushtarak dhe civil i ruajnë të drejtat nga grada dhe detyrën që e kanë kryer para vendosjes, nëse është më e favorshme për ta.

Këshilli i kadrovik

Neni 87

- (1) Këshilli i personelit formohet në njësitë dhe institucionet ushtarake në gradën e batalionit dhe më lart.
- (2) Me rastin e formimit të Këshillit nga paragrafi (1) i këtij neni, kujdeset për përfaqësim adekuat dhe të drejtë të personave që u përkasin të gjitha bashkësive.
- (3) Këshilli i personelit është organ këshillimor i eprorit ushtarak - komandantit të batalionit, eprori i barabartë ose më i lartë, i cili shqyrton çështjet e personelit për personelin ushtarak aktiv dhe personelin civil (vendosja, referimi në punë, përfaqësimi, largimi nga puna për shkak të formimit dhe zhvillimit profesional, largimi nga puna për shkak të sëmundjes dhe trajtimit, largimi nga puna për shkak të kthimit në jetën civile, transferimi, referimi në shkollë, d.m.th. formimi dhe aftësimi profesional dhe marrëdhënie të tjera në shërbim) dhe i jepet mendim eprorit kompetent për ato çështje.
- (4) Mënyrën e punës dhe përbërjen e këshillit të personelit e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 88

- (1) Në rast se personeli aktiv ushtarak dhe civil dërgohet për të punuar në strukturat komanduese të NATO-s, përfaqësitë diplomatike të Republikës, komandat, selitë dhe repartet ushtarake të organizatave ndërkombëtare jashtë dhe në territorin e Republikës, për përgatitje profesionale ose arsimim jashtë vendit për nevojat e Ministrisë së Mbrojtjes dhe të Armatës, obligohet të kthehet në punë në afat prej 15 ditësh nga dita e ndërprerjes së punës jashtë vendit, përkatësisht zhvillimit profesional apo arsimimit.
- (2) Personeli aktiv ushtarak dhe civil nga paragrafi (1) i këtij neni, në afat prej 30 ditësh nga dita e kthimit, do të caktohet në punë, përkatësisht do të vendoset në pozitën e formacionit në përputhje me nivelin e tyre të formimit profesional dhe gradën.
- (3) Përgatitjet për vendosjen nga paragrafi (2) të këtij neni fillojnë 60 ditë para përfundimit të mandatit ose përfundimit të zhvillimit profesional ose arsimimit.

Neni 89

- (1) Në rast se eprori ushtarak, oficer përkatësisht nënoficer mungon në shërbim deri në një vit për shkak të vuajtjes së dënimit me burgim, për shkak të masës së shqiptuar mbrojtëse nuk mund ta kryejë punën, gjegjësisht shërbimi ose për shkak të ndalimit dhe në raste të tjera të përcaktuara me ligj pushon për kohësisht kryerja e punës, gjegjësisht shërbimi, punësimi, gjegjësisht shërbimi nuk ndërpritet dhe për atë periudhë marrëdhëniet e punës, gjegjësisht shërbimi është pezulluar.
- (2) Në rast se ushtari profesionist dhe personeli civil për shkak të vuajtjes së dënimit me burg ose masës së shqiptuar mbrojtëse nuk mund ta kryejë punën, përkatësisht shërbimin në kohëzgjatje më të shkurtër se gjashtë muaj, ose për shkak të ndalimit dhe në rastet e tjera të përcaktuara me ligj, për kohësisht e ndërpret kryerjen e punës, përkatësisht shërbimin, marrëdhënien e punës, përkatësisht shërbimin nuk i ndërpritet dhe për atë periudhë marrëdhënia, përkatësisht shërbimi pezullohet.

(3) Gjatë përfundimit të marrëdhënies së punës, përkatësisht shërbimit nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, të drejtat dhe detyrimet nga marrëdhënia e punës që kanë të bëjnë drejtpërdrejt me kryerjen e punës, përkatësisht të shërbimit do të pezullohet.

(4) Personeli aktiv ushtarak dhe civil ka të drejtë dhe detyrë që të kthehet në punë, përkatësisht të shërbejë jo më vonë se pesë ditë nga dita e përfundimit të shkaqeve të ndërprerjes së marrëdhënies së punës, përkatësisht shërbimit.

Neni 90 është fshirë.

X. ORËT E PUNËS, PUSHIMET DHE MUNGESAT

Orë pune

Neni 91

(1) Shërbimi në Armatë kryhet në vazhdimësi 24 orë, çdo ditë të javës.

(2) Orari, fillimi dhe mbarimi i orarit të punës gjatë ditës dhe për një periudhë më të gjatë kohore sipas kushteve dhe natyrës së punës së njësisë, në përputhje me këtë ligj, përcaktohet me rregullat e rendit të brendshëm dhe të marrëdhënieve në kryerjen e shërbimit në Armatë, të cilat miratohen nga shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

Neni 92

(1) Orari i punës së personelit ushtarak dhe civil është 40 orë në javë pune (me kohë të plotë).

(2) Java e punës, si rregull, zgjat pesë ditë pune.

(3) Ministria e Mbrojtjes dhe Armata mbajnë evidencë për punën me orar të plotë.

(4) Personeli aktiv ushtarak dhe civil, me kërkesë të eprorit të drejtpërdrejtë, është i detyruar të kryejë punë me orar të plotë (punë jashtë orarit).

(5) Orari i punës mund të zgjasë më shumë se 40 orë në javën e punës në këto raste:

1) në rast të masave të urdhëruara për rritjen e gatishmërisë luftarake;

2) në rast nevojë për angazhim shtesë të njësive të caktuara ushtarake për ruajtjen e gatishmërisë luftarake;

3) gjatë referimeve për operacione humanitare, operacione ndërkombëtare dhe misione dhe operacione të NATO-s;

4) në rast alarmi në njësitë ushtarake;

5) gjatë ushtrimeve ushtarake;

6) në rast se Armata merr pjesë në eliminimin e pasojave të gjendjes së jashtëzakonshme dhe të luftës;

7) gjatë detyrës, rojes dhe detyrave të tjera në njësitë ushtarake;

8) në kushtet kur kërkohet vazhdimi i punës së filluar, pezullimi ose ndërprerja e të cilave do të kishte pasoja të dëmshme për gatishmërinë luftarake të njësisë ushtarake, për kryerjen e detyrave emergjente ose për shkak të kushteve të caktuara në repart.

(6) Në rastet nga paragrafi (5) i këtij neni, personeli ushtarak dhe civil janë të obliguar të punojnë më gjatë se me orar të plotë.

(7) Urdhër për punë më të gjatë se me orar të plotë në rastet nga paragrafi (5) pika 1) dhe 2) të këtij neni, e nxjerr ministri i Mbrojtjes, ndërsa në rastet nga paragrafi (5) pikat 3), 4), 5), 6), 7) dhe 8) të këtij neni, urdhërohet nga komandanti i brigadës dhe një epror ushtarak i barabartë me të ose më lart.

Neni 93

(1) Kur e kërkon natyra e punës, orari i punës mund të rishpërndahet në mënyrë që orari i përgjithshëm i punës së personelit ushtarak dhe civil mesatarisht të mos kalojë 40 orë në javën e punës gjatë vitit.

(2) Personeli aktiv ushtarak dhe civil i cili punon në punë veçanërisht të vështira, të rënda dhe të dëmshme për shëndetin dhe ndikimi i dëmshëm i të cilëve në shëndetin e tyre nuk mund të eliminohet plotësisht me masa mbrojtëse, orari i tyre i punës shkurtohet në përpjesëtim me ndikimin e dëmshëm për shëndetin e tij, përkatësisht aftësinë për punë, por jo më pak se 30 orë në javë pune.

(3) Përcaktimin e vendeve në formacionin që janë punë veçanërisht të vështira, të rënda dhe të dëmshme për shëndetin, me propozimin e shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Armatës, kryhet nga organi shtetëror përgjegjës për atë lëmi të punës.

Neni 94

(1) Në njësitë ushtarake në të cilat shërbimi kryhet me ndërrime, personeli ushtarak dhe civil në një ndërrim mund ta kryejnë shërbimin natën në mënyrë të vazhdueshme më së shumti një javë gjatë katër javëve.

(2) Koha e natës në kuptim të paragrafit (1) të këtij neni është perioda ndërmjet orës 22:00 dhe orës 6:00 të ditës së nesërme.

Neni 95

(1) Ushtarët gjatë shërbimit vullnetar të shërbimit ushtarak, ushtari profesionist nga neni 36 paragrafi (2) i këtij ligji, personat e aftësimi dhe zhvillimit profesional për oficerë, përkatësisht nënoficerët dhe rezervati aktiv janë të obliguar që të kryen detyra ushtarake dhe detyra të tjera në njësitë ushtarake në përputhje me orarin për jetën dhe punën në njësinë ushtarake, të përcaktuar nga shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës ose personi i autorizuar prej tij.

(2) Ushtari profesionist nga neni 36 paragrafi (2) i këtij ligji nuk ka të drejtë në mëditje gjatë kryerjes së trajnimit bazë ushtarak.

Pushimet dhe mungesat

Neni 96

- (1) Personeli ushtarak dhe civil i cili punon me orar të plotë, gjatë kohës së punës ditore ka të drejtë në një pushim prej 30 minutash.
- (2) Personeli ushtarak dhe civil i cili punon me kohë të pjesshme, por të paktën katër orë në ditë, ka të drejtë në pushim prej 15 minutash.
- (3) Kohëzgjatja e pushimit në rast të shpërndarjes së pabarabartë ose rishpërndarjes së përkohshme të orarit të punës caktohet në raport me kohëzgjatjen e orarit ditor të punës.
- (4) Pushimi mund të përcaktohet vetëm pas një ore pune dhe jo më vonë se tre orë para përfundimit të orarit të punës.
- (5) Koha e pushimit gjatë ditës së punës llogaritet në orar dhe për të paguhet paga.

Neni 97

- (1) Personeli ushtarak dhe civil ka të drejtë të pushojë ndërmjet dy ditëve të njëpasnjëshme pune me kohëzgjatje të pandërprerë prej të paktën 12 orësh.
- (2) Personeli ushtarak dhe civil ka të drejtë në pushim javor të paktën 24 orë në vazhdimësi, dhe nëse për arsye objektive, teknike dhe organizative është e nevojshme të punohet në ditën e pushimit javor, atij duhet t'i sigurohet pushim i tillë gjatë javës së ardhshme të punës.

Neni 98

- (1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil ka të drejtë në pushim vjetor të paguar gjatë një viti kalendarik që zgjat së paku 20 e më së shumti 32 ditë pune.
- (2) Personeli aktiv ushtarak dhe civil mbi 45 vjeç, invalidët, personeli ushtarak dhe civil me të paktën 60% lëndim trupor dhe personeli ushtarak dhe civil që kujdeset për një fëmijë me aftësi të kufizuara fizike ose mendore, kanë të drejtë të edhe tre ditë pune pushim vjetor.
- (3) Ditët e pushimit, të shtunave dhe të dielave dhe ditët e lira, pushimet mjekësore, si dhe rastet e tjera të mungesës së arsyeshme nga puna, nuk llogariten në ditët e pushimit vjetor.
- (4) Ditë pushimi vjetor konsiderohet çdo ditë pune e cila sipas orarit të punës caktohet si ditë pune.
- (5) Për të drejtën e shfrytëzimit të pushimit vjetor me pagesë do të bëhet vendim.

Neni 99

- (1) Pushimi vjetor zakonisht përdoret gjatë vitit kalendarik.
- (2) Pushimi vjetor mund të shfrytëzohet më së shumti në tri pjesë, ku një pjesë shfrytëzohet pa ndërprerje në kohëzgjatje prej së paku 12 ditëve të punës në vitin aktual kalendarik, ndërsa pjesa tjetër jo më vonë se 30 qershori i vitit kalendarik vijues.

(3) Nëse në vitin kalendarik në të cilin ka qenë i punësuar, personeli aktiv ushtarak dhe civil nuk ka një vit punë, ai ka të drejtë në pushim vjetor prej dy ditë pune për çdo muaj të kaluar në punë, por jo më shumë se 20 ditë pune.

(4) Pushimi vjetor që nuk është shfrytëzuar në vitin aktual kalendarik për shkak të mungesës për shkak të sëmundjes ose lëndimit, pushimit të lehonisë ose pushimit për përkujdesje dhe mirëmbajtje të fëmijës, përkatësisht referimi për aftësim dhe zhvillim profesional, personeli ushtarak dhe civil kanë të drejtë ta përdorin atë deri më 30 qershor të vitit kalendarik pasardhës.

Neni 100

Personeli ushtarak dhe civil i cili nëse është e nevojshme, dërgohet për të marrë pjesë në aktivitetet stërvitore, trajnime, operacione dhe operacione humanitare, operacione ndërkombëtare, misionet dhe operacionet e NATO-s dhe operacionet në zbatimin e të drejtës për vetëmbrojtje individuale ose kolektive, operacionet e menaxhimit të krizave dhe sigurinë bashkëpunuese, dhe i cili për shkaqe objektive, pa fajin e tij nuk e ka shfrytëzuar pushimin vjetor, ka të drejtë të shfrytëzojë pushimin vjetor deri në fund të vitit të ardhshëm kalendarik.

Neni 101

Kohëzgjatja e pushimit vjetor përcaktohet në bazë të kritereve të mëposhtme:

a) kohëzgjatja e përvojës së punës;

b) kompleksiteti i punës dhe

c) kushtet e punës.

a) Kohëzgjatja e përvojës së punës:

- nga 1 deri në 10 vjet përvojë pune një ditë pune,

- nga 10 deri në 20 vjet përvojë pune dy ditë pune,

- nga 20 deri në 25 vjet përvojë pune..... tri ditë pune dhe

- mbi 25 vjet përvojë pune pesë ditë pune.

b) Kompleksiteti i punës:

- arsimi i mesëm dy ditë dhe

- Akademia Ushtarake ose arsim tjetër i lartëtre ditë.

c) kushtet e punës:

- punë të dëmshme për jetën dhe shëndetin katër ditë.

Neni 102

Personeli ushtarak dhe civil kanë të drejtë të përdorin një ditë pushim vjetor sipas dëshirës së tyre, në një ditë që zgjedhin vetë ata, nëse kjo nuk rrezikon seriozisht procesin e punës, për të cilën duhet të informojnë eprorin e drejtpërdrejtë jo më vonë se tre ditë përpara përdorimit të pushimi vjetor.

Neni 103

(1) Personeli ushtarak dhe civil nuk mund të heqë dorë nga e drejta e pushimit të paguar ditor, javor dhe vjetor dhe as kjo e drejtë nuk mund t'i mohohet.

(2) Me përjashtim, kur nevojat e shërbimit nuk lejojnë shfrytëzimin e pushimit vjetor, personeli ushtarak dhe civil i cili me urdhër të komandantit të batalionit, oficeri i barabartë ose më i lartë, nuk do të përdorë pushimin vjetor ose një pjesë të tij, ka të drejtën e kompensimit për ditët e pashfrytëzuara të pushimit vjetor, në masën e pagës mesatare të personelit ushtarak dhe civil, për ato ditë.

(3) Personeli ushtarak dhe civil pas përfundimit të marrëdhënies së punës, përkatësisht shërbimit për çfarëdo baze, kanë të drejtë në kompensim për ditët e pashfrytëzuara të pushimit vjetor.

Neni 104

Personeli ushtarak dhe civil janë të detyruar të informojnë eprorin e tyre për fillimin e përdorimit të pushimit mjekësor brenda 24 orëve.

Neni 105

(1) Personeli ushtarak: pilot (anëtar ekuipazhi), zhytës, parashutist, specialist ushtarak, punonjës i shërbimit të radarit, zbulues radio, pengues dhe gonometri, muzikant i instrumenteve frymore dhe punëtor për gjetjen dhe shkatërrimin dhe përpunimin e municioneve dhe minave dhe eksplozivëve, për qëllimin të ruajtjes së shëndetit dhe gjendjes fizike, ka të drejtë një herë në vit të organizojë rekreacion dhjetëditor në qendra rekreative sportive ose qendra rehabilitimi, nën kontrollin e instruktorëve dhe mjekëve specialistë.

(2) Rekreacioni kryhet sipas planit të miratuar nga shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës.

Neni 106

Personelit aktiv ushtarak dhe civil, anëtarë të ekipit kombëtar sportiv, mund t'u jepet leje me pagesë për 30 ditë gjatë një viti kalendarik për përgatitjen dhe pjesëmarrjen në Lojërat Olimpike dhe kampionatet evropiane dhe botërore.

Neni 107

(1) Personeli ushtarak dhe civil ka të drejtë të largohet nga puna me kompensim pagash deri në shtatë ditë pune në një vit kalendarik në rastet e mëposhtme:

- për lidhjen e martesës tre ditë,
- për lidhjen e martesës për fëmijë dy ditë,
- për lindjen ose birësimin e një fëmije dy ditë,
- për vdekjen e bashkëshortit ose fëmijës pesë ditë,
- për vdekjen e prindit, vëllait, motrës dy ditë,
- për vdekjen e një prindi të një bashkëshorti dy ditë,
- për vdekjen e gjyshit një ditë,

- për dhënien e një provimi profesional ose tjetër për nevoja të Ministrisë së Mbrojtjes, përkatësisht të Armatës tre ditë,
- për zhvendosjen e një familjeje nga një vend në tjetrin tre ditë,
- për zhvendosjen e një familjeje në të njëjtin vend dy ditë dhe
- për fatkeqësitë natyrore tre ditë.

(2) Në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, mungesa nga puna do të shfrytëzohet në ditët e kohëzgjatjes së bazës dhe nuk mund ta refuzojë eprori i tyre.

(3) Pushimi nga paragrafi (1) i këtij neni mund të miratohet disa herë, me kusht që koha e kaluar në pushim mbi shtatë ditë pune gjatë një viti kalendarik të konsiderohet si pushim vjetor, përveç nëse pushimi miratohet për shkak të vdekjes së bashkëshortes/it ose e fëmijës.

Neni 108

(1) Pushimi pa pagesë deri në 90 ditë gjatë një viti kalendarik mund t'i jepet personelit ushtarak dhe civil për nevoja të nevojshme me kërkesë të tij.

(2) Gjatë mungesës pa pagesë të personelit ushtarak dhe civil, të drejtat dhe detyrimet nga marrëdhënia e punës pushojnë.

Neni 109

Personelit aktiv ushtarak dhe civil që shoqëron bashkëshortin e dërguar për të punuar jashtë vendit në kuadër të bashkëpunimit ndërkombëtar-teknik ose arsimor-kulturor-shkencor, në misionet diplomatike dhe konsullore, në komandat dhe selitë e organizatave ndërkombëtare jashtë vendit, për formim profesional ose arsim më të gjatë se 90 ditë, me kërkesën e tij i pushojnë të drejtat dhe detyrimet nga marrëdhënia e punës dhe ka të drejtë që brenda 15 ditëve nga dita e ndërprerjes së referimit të bashkëshortit jashtë shtetit të kthehet në shërbim në Ministrinë e Mbrojtjes, pra në Armatë, në detyrë sipas gradës së tij, pra vendit të punës.

Neni 110

(1) Ushtari për shërbimin vullnetar ushtarak dhe ushtari profesionist për stërvitjen bazë ushtarake kanë të drejtë për një pushim të fundjavës çdo muaj, pa rimbursim të shpenzimeve të udhëtimit.

(2) Mungesën nga paragrafi (1) i këtij neni, e miraton komandanti i kompanisë ose eprori më i lartë ushtarak.

Neni 111

(1) Kadetit të Akademisë Ushtarake i takojnë pushime verore dhe dimërore semestrale sipas rregullores së Akademisë Ushtarake dhe dy mungesa në fundjavë çdo muaj.

(2) Mungesat nga paragrafi (1) i këtij neni i miraton dekani i Akademisë Ushtarake.

Neni 112

(1) Personi për aftësim dhe zhvillim profesional për oficer, përkatësisht nënoficer ka të drejtë në dy mungesa në fundjavë çdo muaj, pa kompensim të shpenzimeve të udhëtimit.

(2) Mungesat e personave nga paragrafi (1) i këtij neni, i miraton komandanti i kompanisë ose eprori më i lartë ushtarak.

(3) Oficerët, përkatësisht nënoficerët pas paraqitjes së tyre në aktin fillestar pas përfundimit të shkollimit, përkatësisht aftësimit dhe zhvillimit profesional për oficer, përkatësisht nënoficer, kanë të drejtë në pushim prej shtatë ditësh me pagesë para se të paraqitet në detyrë.

(4) Të drejtat nga paragrafi (3) i këtij neni u takojnë personave të cilët nuk kanë krijuar marrëdhënie pune në Ministrinë e Mbrojtjes.

Neni 113

(1) Personeli ushtarak dhe civil i cili dhuron gjak vullnetarisht ka të drejtë të mungojë nga puna për dy ditë pune radhazi për çdo dhurim gjaku.

(2) Ditët e pushimit konsiderohen sikur janë në punë, përkatësisht duke e kryer shërbimin ushtarak.

Neni 114

Komandanti i batalionit, për shkak të angazhimit të veçantë dhe suksesit në kryerjen e detyrës së caktuar, në personelin ushtarak dhe civil në njësinë ushtarake me të cilën komandon, ka të drejtë të miratojë pushimin me pagesë për një ditë ndërsa komandantin e brigadës deri në tre ditë.

Neni 115

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil duhet të njoftohet për orarin dhe kohëzgjatjen e pushimit vjetor së paku 30 ditë para përdorimit të pushimit vjetor.

(2) Vendimin për shfrytëzimin e pushimit vjetor dhe mungesat tjera nga puna e personelit ushtarak dhe civil e sjell komandanti i batalionit dhe eprori i barabartë me të ose më i lartë.

(3) Kundër vendimit për shfrytëzimin e pushimit vjetor mund të parashtrohet ankesë nga eprori i drejtpërdrejtë deri te eprori që ka marrë vendimin, brenda tetë ditëve nga dita e marrjes së vendimit.

Neni 116

(1) Kur këtë e kërkojnë nevojat urgjente të shërbimit, komandanti i batalionit dhe një epror ushtarak i barabartë ose më i lartë se ai personelit ushtarak dhe civil, mund t'i shtyjë, gjegjësisht të ndërpresë përdorimin e pushimit vjetor, ndërsa një ushtar të shërbimit vullnetar ushtarak të shtyjë, pra të ndërpresë përdorimin e pushimit.

(2) Shtyrja, përkatësisht ndërprerja e shfrytëzimit të pushimit vjetor bëhet me shkrim.

(3) Në rastet nga paragrafi (1) i këtij neni, personeli ushtarak dhe civil ka të drejtë në kompensimin e shpenzimeve faktike të bëra me shtyrjen, përkatësisht me ndërprerjen e pushimit vjetor ose mungesën.

Neni 117

Për çështjet që nuk janë të rregulluara në kreun X. "Puna, koha, pushimet dhe mungesat" në këtë ligj do të zbatohen dispozitat e Ligjit për Marrëdhëniet e Punës.

XI. PËRGJEGJËSIA E STAFIT USHTARAK DHE CIVIL

Përgjegjësia materiale

Neni 118

(1) Personeli ushtarak dhe civil i cili me dashje ose nga pakujdesia shkakton dëme në pasurinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut në lidhje me kryerjen e shërbimit në Armatë, është i obliguar ta kompensojë dëmin.

(2) Nëse dëmi është shkaktuar nga disa persona, secili person përgjigjet për pjesën e dëmit të shkaktuar.

(3) Nëse për secilin person nuk është e mundur të përcaktohet pjesa e dëmit që e ka shkaktuar atë, konsiderohet se të gjithë personat janë njëlloj përgjegjës dhe e kompensojnë dëmin në pjesë të barabarta.

(4) Nëse disa persona me dashje kanë shkaktuar dëm me vepër penale, për dëmin përgjigjen solidarisht.

Neni 119

Kontabilistët dhe operatorët me mjetet materiale dhe pajisjet janë përgjegjës për dëmtimin e mjeteve që u janë besuar për ruajtje, përveç rastit kur vërtetojnë se dëmi është shkaktuar nga një person tjetër ose se ka ndodhur aksidentalisht ose si rezultat i forcës madhore.

Neni 120

(1) Ministria e Mbrojtjes është e obliguar t'ua kompensojë dëmin material që personeli ushtarak dhe civil gjatë kryerjes së shërbimit në Armatë do t'ua shkaktojë personave të tretë.

(2) Ministria e Mbrojtjes kundër personelit ushtarak dhe civil nga paragrafi (1) i këtij neni, do të iniciojë procedurë për kompensimin e pagesës së bërë, vetëm nëse personeli ushtarak dhe civil ua ka shkaktuar dëmin palëve të treta me dashje ose me neglizhencë ekstreme.

Neni 121

(1) Nëse personeli ushtarak dhe civil pëson dëme lidhur me kryerjen e shërbimit në Armatë, Ministria e Mbrojtjes është e obliguar që dëmin ta kompensojë sipas parimeve të përgjithshme të përgjegjësisë ndaj dëmit.

(2) Nëse në afat prej 60 ditësh nga pranimi i kërkesës, Ministria e Mbrojtjes dhe personeli ushtarak dhe civil nuk merren vesh për kompensimin e dëmit, personeli ushtarak dhe civil ka të drejtë të kërkojë kompensimin e dëmit para gjykatës kompetente.

Neni 122

(1) Personeli ushtarak dhe civil përgjegjës për dëmin, për shkaqe të arsyeshme mund të lirohet pjesërisht ose plotësisht nga detyrimi për kompensimin e dëmit.

(2) Si arsye të justifikuara nga paragrafi (1) i këtij neni konsiderohen rastet kur:

- dëmi nuk është shkaktuar me dashje,
- dëmtimi i ndodhur gjatë stërvitjes ushtarake të kryer në kushte të këqija moti, në terren të panjohur ose të paarritshëm,
- dëmtimi i ndodhur për shkak të vendosjes së pajisjes në mënyrë që nuk i plotëson kushtet e përcaktuara,
- dëmi ka ndodhur në rrethana që nuk mund të shmangeshin ose
- nëse pagesa e kompensimit të dëmit rrezikon ekzistencën e personelit ushtarak dhe civil dhe të familjes së tij.

(3) Vendim për lirim nga detyrimi për kompensim të dëmit mund të merret vetëm në procedurë për përgjegjësi materiale.

Neni 123

(1) Për përgjegjësinë materiale të personelit ushtarak dhe civil dhe detyrimin për kompensimin e dëmit ose për ndërprerjen e procedurës vendos komandanti i batalionit, eprorë i barabartë ose eprorë më i lartë ushtarak, për të cilin akti i formacionit të Armatës parasheh gradën nënkolonel ose gradë më e lartë.

(2) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, për përgjegjësinë materiale të personelit ushtarak dhe civil, për detyrimin për kompensimin e dëmit ose për ndërprerjen e procedurës, me vendim vendos:

- Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij - për personelin ushtarak dhe civil të caktuar në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes, organet e tjera të qeverisjes shtetërore, shoqëritë tregtare, ndërmarrjet publike, institucionet dhe shërbimet,
- eprori kompetent nga njësi e re - institucioni në të cilin është vendosur personi - për dëmin e shkaktuar në njësinë e mëparshme, përkatësisht institucionin, i cili do të konstatohet pas largimit të personelit ushtarak dhe civil në një njësi tjetër, përkatësisht institucion dhe
- ushtaraku kompetent nga njësi, përkatësisht institucioni në të cilin personi kryen detyrën - për dëmin e shkaktuar në disa njësi, përkatësisht institucione.

(3) Kundër vendimit nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, personeli ushtarak dhe civil ka të drejtë ankese prej eprorit të drejtpërdrejt te eprori që ka marrë vendimin, përkatësisht Ministrit të Mbrojtjes, nëse vendimi është marrë nga Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës, ose Komisionit Shtetëror për vendosje në procedurë administrative dhe procedurë të punës në shkallë të dytë, nëse vendimi është marrë nga ministri i Mbrojtja ose personi i autorizuar prej tij, brenda tetë ditëve nga marrja e vendimit.

Neni 124

(1) Në procedurën për përcaktimin e përgjegjësisë materiale, ministri i mbrojtjes, përkatësisht ushtarakët nga neni 123 i këtij ligji, formojnë komision për përcaktimin e përgjegjësisë materiale.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni konstaton ekzistimin e dëmit material, lartësinë e tij, rrethanat në të cilat ka ndodhur, kush e ka shkaktuar dëmin dhe kush duhet ta kompensojë ose konstaton se janë plotësuar kushtet për ndalimin e procedurës dhe i jep propozim eprorit kompetent që vendos për dëmin.

Neni 125

Procedura për përcaktimin e përgjegjësisë materiale ndërpritet në rastet e mëposhtme:

- kur konstatohet se nuk ka dëm apo përgjegjësi të personit të raportuar për dëmin e shkaktuar;
- kur gjatë procedurës personi pranon përgjegjësinë dhe kompenson dëmin e shkaktuar;
- kur pas marrjes së të gjitha masave për gjetjen e autorit të dëmit, ai do të mbetet i panjohur ose
- për shkak të vdekjes së kryesit të dëmit.

Neni 126

Nëse personeli ushtarak dhe civil nuk e kompensojnë dëmin brenda tre muajve nga përfundimi i vendimit për kompensim, Ministria e Mbrojtjes do të fillojë procedurën për kompensim para gjykatës kompetente.

Neni 127

Mënyra e përcaktimit të përgjegjësisë materiale të personelit ushtarak dhe civil e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Përgjegjësia disiplinore

Neni 128

- (1) Personeli ushtarak dhe civil është personalisht përgjegjës për kryerjen e detyrave zyrtare.
- (2) Personeli ushtarak dhe civil është përgjegjës disiplinor për shkeljen e disiplinës ushtarake.
- (3) Personeli ushtarak dhe civil japin përgjegjësi disiplinore për:
- 1) shkelje disiplinore dhe
 - 2) kundërvajtje disiplinore.
- (4) Përgjegjësia për veprën e kryer, përkatësisht kundërvajtje nuk e përjashton përgjegjësinë disiplinore të personelit ushtarak dhe civil.

Neni 129

(1) Shkelja disiplinore është shkelje e lehtë e parëndësishme e disiplinës ushtarake, përkatësisht cenim i lehtë i reputacionit të shërbimit ose i reputacionit të personelit ushtarak dhe civil.

(2) Sjellja e pahijshme disiplinore është:

- 1) mos ardhja në punë në orën e caktuar dhe largimi nga puna para përfundimit të orarit të punës përkundër paralajmërimit nga eprori i drejtpërdrejtë;
- 2) ruajtja jo e duhur e dokumenteve dhe të dhënave zyrtare;
- 3) mungesa e pajustificuar nga puna deri në dy ditë pune gjatë një viti kalendarik;
- 4) bartja e paligjshme e uniformës;
- 5) keqpërdorimi i letërnjoftimit zyrtar;
- 6) mosnjoftimi i pajustificuar i eprorit të drejtpërdrejtë për pengimin e mos ardhjes në punë brenda 24 orëve;
- 7) njoftimi i jo në kohë i eprorit, i cili mund të rezultojë me pasoja të rëndësishme për shërbimin;
- 8) refuzimi i formimit profesional dhe llojeve të ndryshme të trajnimeve të cilave u referohet personeli ushtarak dhe civil;
- 9) sjellje të papërshtatshme që shkatërron reputacionin e Armatës dhe
- 10) mosdisiplinë në fluturim dhe hedhje me parashutë që mund të çonte në rrezikim më të lehtë të njerëzve dhe dëmtime të mjeteve materiale dhe teknike.

Neni 130

Për sjellje të pahijshme disiplinore mund të shqiptohet një nga masat e mëposhtme disiplinore:

- 1) paralajmërim me shkrim dhe
- 2) gjobë në masën deri në 10% të shumës njëmuajore të pagës së paguar në muajin e fundit para shkeljes disiplinore në kohëzgjatje nga një deri në tre muaj për ushtarakët aktivë, dmth 10% të shumës njëmuajore të tarifës mujore të paguar në rezervë aktive.

Neni 131

(1) Kundërvajtja disiplinore është shkelje më e rëndë e disiplinës ushtarake, përkatësisht cenim i rëndë i reputacionit të shërbimit ose i reputacionit të personelit ushtarak dhe civil.

(2) Një kundërvajtje disiplinore është:

- 1) refuzimi ose mosekzekutimi i një urdhri;
- 2) moskryerja ose kryerja e detyrave nga pakujdesia, e pahijshme, e parakohshme ose e pakujdesshme;
- 3) zbulimi i informacionit të klasifikuar dhe kujdesi i pamjaftueshëm në ruajtjen e akteve ushtarake dhe informacionit të klasifikuar;
- 4) nxitja ose ndihma e një personi për të kryer shkelje të disiplinës;
- 5) mosrespektimi i masave të sigurisë që mund të rrezikojnë jetën dhe shëndetin e njerëzve dhe pronës dhe shkeljen e rregullave për mbrojtjen e mjedisit;

- 6) keqinterpretimin e qëllimshëm, paraqitjen e të dhënave të pavërteta dhe dokumentimin ose fshehjen e të dhënave në lidhje me kryerjen e shërbimit ushtarak;
- 7) futja dhe përdorimi i alkoolit, drogave narkotike dhe substancave të tjera psikotrope dhe narkotike në objektet ushtarake dhe mjediset e punës ku janë kampuar njësitë ushtarake ose kryhen aktivitete stërvitore të Armatës ose kryerja e shërbimit nën ndikimin e alkoolit ose narkotikëve;
- 8) sjellja fyese ose e dhunshme që ka shkaktuar ose do të shkaktojë pasoja për pronën, personat dhe shërbimin në Armatë, si dhe jetën dhe shëndetin e njerëzve dhe mjedisin;
- 9) shmangia e ekzaminimeve mjekësore për të përcaktuar aftësinë për të kryer shërbimin në Armatë;
- 10) keqpërdorimi i pushimit mjekësor;
- 11) keqpërdorimi i pozitës zyrtare ose tejkalimi i autorizimeve zyrtare;
- 12) shprehja dhe mbrojtja e pikëpamjeve dhe bindjeve politike në shërbim dhe provokimi i intolerancës kombëtare, fetare dhe racore;
- 13) cenimi i dinjitetit dhe autoritetit të eprorit dhe më të vjetër;
- 14) procedurë që fyen dinjitetin dhe autoritetin e vartësit dhe më të riut ose cenon të drejtat që u takojnë në pajtim me ligjin;
- 15) qëndrimi i pakujdesshëm ndaj pasurisë së besuar, vjedhja, shpërdorimi ose dëmtimi i pasurisë së Ministrisë së Mbrojtjes dhe të Armatës;
- 16) ngacmimi seksual, i shprehur me sjellje verbale, joverbale ose fizike të natyrës seksuale, që cenon dinjitetin e personelit ushtarak dhe civil dhe që shkakton frikë ose krijon sjellje të pakëndshme, poshtëruese ose ofenduese;
- 17) mosrespektimi i urdhrit dhe disiplinës së përcaktuar me rregullat e rendit dhe disiplinës;
- 18) pranimi i dhuratave ose përfitimeve të tjera, me qëllim të përfitimit të dobisë pasurore të kundërligjshme;
- 19) përsëritja e shkeljeve disiplinore;
- 20) mungesa e pajustificuar nga puna për dy ditë pune radhazi ose katër ditë pune gjatë një viti;
- 21) bashkëpjesëmarrje në vepër disiplinore ose vepër penale;
- 22) mosmarrja e masave dhe procedurave për zbatimin e akteve ligjore dhe nënligjore;
- 23) largimi i pajustificuar ose kthimi i parakohshëm në detyrë në një njësi ose institucion ushtarak;
- 24) vendosja e interesit financiar personal në konflikt me pozitën dhe statusin e personelit ushtarak dhe civil;
- 25) disponimi i paligjshëm i pasurisë materiale të besuar;
- 26) Ngacmimi psikologjik në punë (mobingu), i shprehur me sjellje negative nga një individ ose grup që përsëritet shpesh (të paktën për një periudhë gjashtëmujore) dhe është cenim i dinjitetit, integritetit,

reputacionit dhe nderit të ushtarakëve dhe personelin civil dhe shkakton frikë ose krijon sjellje armiqësore, poshtëruese ose ofenduese, e cila mund të shkaktojë ndërprerjen e punësimit, përkatësisht shërbimin ose largimin nga puna;

27) mosdisiplinë në fluturim dhe hedhje me parashutë që mund të ketë kontribuar në rrezikim më të rëndë të njerëzve dhe dëmtim të mjeteve materiale dhe teknike;

28) procedurë me të cilën personeli ushtarak dhe civil nuk kujdesen për veprimet e tyre, sillen në mënyrë të papërshtatshme, nuk e përfaqësojnë Armatën dhe nuk e ruajnë reputacionin dhe dinjitetin e Armatës, gjithmonë dhe në çdo vend, qoftë me uniformë apo jo;

29) kundërvajtje me elemente dhune;

30) shmangia e ekzaminimit dhe këshillimit të detyrueshëm psikiatrik dhe psikologjik me psikolog në rast të nenit 18-a të këtij ligji dhe

31) veprime të tjera në kundërshtim me rregullat dhe rregulloret për kryerjen e shërbimit ushtarak dhe të këtij ligji.

Neni 132

Për kundërvajtje disiplinore të personelit ushtarak aktiv, rezervës aktive dhe personelit civil, mund të shqiptohen masat e mëposhtme disiplinore:

1) gjobë në para në masën 10% deri në 30% të shumës njëmuajore të pagës së paguar në muajin e fundit para kryerjes së kundërvajtjes disiplinore për një periudhë prej një deri në gjashtë muaj për personelin aktiv ushtarak dhe civil. dmth 10% deri në 30% të shumës njëmuajore të tarifës mujore të paguar për rezervë aktive;

2) ndalimi i ngritjes në gradë më të lartë për një periudhë njëvjeçare;

3) ndalimi i ushtrimit të së drejtës për një diplomë më të lartë të karrierës për një periudhë prej një viti;

4) revokimin e aktit dhe kthimin në aktin e mëparshëm;

5) humbja e gradës dhe

6) ndërprerja e marrëdhënies së punës, përkatësisht përfundimi i statusit të personelit ushtarak aktiv.

Neni 133

Personelit ushtarak nga neni 3 paragrafi (1) pika 1 nënpika b) të këtij ligji, për shkak të shkeljes së disiplinës ushtarake, mund t'i shqiptohen këto masa disiplinore:

1) paralajmërim me shkrim;

2) humbja e të drejtës për pushim të fundjavës;

3) revokimin e një akti dhe kthimin në një akt të mëparshëm dhe

4) largimi i kadetit nga Akademia Ushtarake, përkatësisht i personit me aftësim dhe zhvillim profesional për oficerë dhe nënoficer.

Neni 134

Me rastin e shqiptimit të masave disiplinore merren parasysh ashpërsia e shkeljes së disiplinës ushtarake dhe pasojat e asaj shkeljeje, shkalla e përgjegjësisë së autorit, rrethanat në të cilat është kryer shkelja, puna dhe sjellja e mëparshme e autorit dhe rrethanat të tjera lehtësuese dhe rënduese.

Neni 135

Shuma e gjobave të vendosura në një muaj për shkelje disiplinore dhe kundërvajtje disiplinore nuk mund të kalojë 30% të shumës së pagës totale të tij për atë muaj.

Neni 136

(1) Personeli ushtarak dhe civil ka të drejtë të paraqesë iniciativë për ngritjen e procedurës disiplinore kundër personelit ushtarak dhe civil, e cila duhet të sqarohet.

(2) Iniciativa nga paragrafi (1) i këtij neni u dorëzohet personave kompetentë për shqiptimin e masave disiplinore nga neni 139 i këtij ligji, si dhe nëpunësin epror të drejtpërdrejtë, përkatësisht nëpunësin civil drejtues.

(3) Gjatë procedurës disiplinore, kryerësit të shkeljes së disiplinës ushtarake duhet t'i mundësohet komenti për të gjitha pretendimet që ekzistojnë kundër tij.

Neni 137

(1) Masat disiplinore të personelit ushtarak dhe civil shqiptohen me vendim.

(2) Me vendim vendoset për refuzimin e propozimit, përkatësisht për ndërprerjen e procedurës.

Neni 138

(1) Kundër vendimit me të cilin është shqiptuar masë disiplinore personeli ushtarak dhe civil ka të drejtë ankese.

(2) Ankesa parashtrohet në afat prej tetë ditësh nga dita e dorëzimit të vendimit të eprorit të drejtpërdrejtë të personit që ka marrë vendimin me të cilin është shqiptuar masa disiplinore.

(3) Për ankesën e paraqitur kundër vendimit të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Ushtrisë vendos Ministri i Mbrojtjes, ndërsa për ankesën e paraqitur kundër vendimit të marrë nga Ministri i Mbrojtjes vendos Komisioni Shtetëror për vendosjen në procedurë administrative dhe procedurën e punësimit në shkallë të dytë.

(4) Vendimi i dhënë pas ankesës është i formës së prerë.

Neni 139

(1) Masat disiplinore shqiptohen:

1) komandanti i kompanisë për masa disiplinore:

- paralajmërim me shkrim dhe

- humbja e të drejtës për pushim të fundjavës;

2) Komandant i një batalioni për masa disiplinore:

- paralajmërim me shkrim,
- humbja e të drejtës për pushim të fundjavës;
- gjobë në masën deri në 15% të shumës njëmuajore të pagës së paguar në muajin e fundit për një periudhë prej një deri në tre muaj për personelin aktiv ushtarak dhe civil, pra 15% të shumës njëmuajore të kompensimit mujor të paguar të rezervës aktive dhe
- ndalimi i ushtrimit të së drejtës për një diplomë më të lartë të karrierës për një periudhë njëvjeçare.

3) Komandant i një batalioni të pavarur dhe komandant i një regjimenti-brigade për masa disiplinore:

- paralajmërim me shkrim,
- humbja e të drejtës për një pushim të fundjavës,
- gjobë në masën deri në 20% të shumës njëmuajore të pagës së paguar në muajin e fundit për një periudhë prej një deri në gjashtë muaj për personelin aktiv ushtarak dhe civil, përkatësisht 20% të shumës njëmuajore shtesa mujore e paguar e rezervës aktive;
- heqja e gradës dhe kthimi në gradën e mëparshme për ushtarët profesionistë të caktuar në detyrë në njësitë e përbërjes së tyre dhe
- ndalimi i ushtrimit të së drejtës për një diplomë më të lartë të karrierës për një periudhë njëvjeçare.

4) komandantët e komandave të para vartëse të Shtabit të Përgjithshëm të Armatës për masa disiplinore:

- paralajmërim me shkrim,
- humbja e të drejtës për një pushim të fundjavës,
- gjobë në masën deri në 25% të shumës njëmuajore të pagës së paguar në muajin e fundit për një periudhë nga një deri në gjashtë muaj;
- largimi i personave nga formimi dhe zhvillimi profesional për nënoficerët që organizohet dhe zbatohet në njësitë e Armatës dhe
- heqjen e gradës dhe kthimin në gradën e mëparshme të oficerëve ushtarakë në gradën kapiten dhe ushtarë profesionistë të caktuar në detyra në komandën dhe njësitë vartëse të përbërjes së tij;

5) dekani i Akademisë Ushtarake për masë disiplinore:

- largimi i një personi nga aftësimi dhe zhvillimi profesional për oficerë që organizohet dhe zbatohet në Akademinë Ushtarake;

6) eprorët në detyra drejtuese në Shtabin e Përgjithshëm të Armatës, për të cilët formacioni parashikon gradën kolonel ose gradë më të lartë për masa disiplinore:

- paralajmërim me shkrim;

- gjobë në masën deri në 20% të shumës një mujore të pagës së paguar në muajin e fundit për një periudhë nga një deri në gjashtë muaj dhe

- ndalimi i ushtrimit të së drejtës për një diplomë më të lartë të karrierës për një periudhë njëvjeçare.

7) Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës për masat disiplinore:

- paralajmërim me shkrim,

- gjobë në masën deri në 30% të shumës një mujore të pagës së paguar në muajin e fundit për një periudhë nga një deri në gjashtë muaj;

- heqja e gradës dhe kthimi në gradën e mëparshme për oficerët ushtarakë me gradën major dhe nënkolonel dhe për të gjithë oficerët ushtarakë përfshirë gradën nënkolonel dhe ushtarë profesionistë në detyrë në Shtabin e Përgjithshëm të Armatës dhe në komandat- njësitë e para vartëse përfshirë dhe batalionin,

- ndërprerja e punës për personelin ushtarak aktiv, duke përfshirë gradën kapiten dhe personelin civil të caktuar në detyrë në Armatë, dhe

- ndalimi i ushtrimit të së drejtës për një diplomë më të lartë të karrierës për një periudhë njëvjeçare.

8) Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij për masa disiplinore:

- paralajmërim me shkrim për oficerët ushtarakë të gradës kolonel në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes, misionet ushtarake dhe misionet dhe organet e tjera jashtë vendit;

- gjobë në masën deri në 30% të shumës një mujore të pagës së paguar në muajin e fundit për një periudhë nga një deri në gjashtë muaj për ushtarakët me gradën kolonel në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes, misionet ushtarake dhe misionet dhe organet e tjera jashtë vendit,

- heqja e gradës ushtarake në gradën e kolonelit në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes, në misione ushtarake dhe në misione e organe të tjera jashtë vendit;

- ndërprerja e marrëdhënies së punës për ushtarakët në gradën kolonel në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes, misionet ushtarake dhe misionet e organet e tjera jashtë vendit dhe për ushtarakët me gradën major deri në kolonel në detyrë në Armatë.

- përfundimin e statusit të rezervës aktive dhe

- humbja e gradës për ushtarakët e caktuar në Armatë dhe në Ministrinë e Mbrojtjes, misione ushtarake dhe misione e organe të tjera jashtë vendit.

(2) Rregulloren e hollësishme për përgjegjësinë disiplinore të zyrtarëve ushtarakë me gradën gjeneral i miraton Presidenti i Republikës dhe Komandanti i Përgjithshëm i Armatës.

Neni 140

(1) Eprorët ushtarakë kompetentë për shqiptimin e masave disiplinore nga neni 139 i këtij ligji formojnë komision për zhvillimin e procedurës për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore.

(2) Ministri i Mbrojtjes themelon Komisionin kryesor disiplinor ushtarak për shqiptimin e masave disiplinore, pushimin nga puna dhe humbjen e gradës.

Neni 141

(1) Fillimi i procedurës disiplinore shfuqizohet në afat prej 60 ditësh nga dita kur eprori ka marrë vesh për shkeljen e disiplinës ushtarake.

(2) Procedura disiplinore nuk mund të inicohet nëse kanë kaluar gjashtë muaj nga dita kur është kryer shkelja e disiplinës ushtarake.

(3) Procedura disiplinore në shkallë të parë nuk mund të zhvillohet më shumë se katër muaj nga dita e inicimit të procedurës.

(4) Masa disiplinore nuk mund të ekzekutohet pas kalimit të tre muajve nga dita kur vendimi për masën e shqiptuar disiplinore ka marrë formë të prerë.

Neni 142

Personeli ushtarak dhe civil do të largohen përkohësisht nga shërbimi derisa të merret një vendim përfundimtar për përcaktimin e përgjegjësisë së tyre disiplinore, nëse:

- rrezikon drejtpërdrejt jetën dhe shëndetin e personave ose pronës me vlerë më të madhe,
- prania e tij e mëtijshme në punë ka një efekt të dëmshëm në shërbim,
- frustron ose pengon përcaktimin e përgjegjësisë së tij disiplinore dhe
- me veprimet e tij, pavarësisht nëse është me uniformë apo jo, sillet në mënyrë të papërshtatshme, gjë që nuk përfaqëson Armatën dhe nuk ruan reputacionin dhe dinjitetin e Armatës.

Neni 143

Në rastet nga neni 142 i këtij ligji, personeli aktiv ushtarak dhe civil ka të drejtë në pagë në masën 60% të pagës së fundit të paguar në muajin para fillimit të procedurës disiplinore të përcaktuar me vendim.

Neni 144

(1) Vendimin për largim të përkohshëm nga shërbimi e merr komandanti i batalionit, eprori ushtarak i barabartë ose më i lartë, si dhe për ushtarakët e emëruar në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes, organet e tjera shtetërore, ndërmarrjet, ndërmarrjet publike, institucionet dhe shërbimet, vendimin e miraton Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij.

(2) Kundër vendimit nga paragrafi (1) i këtij neni, në afat prej tetë ditësh mund të ankimohet te eprori i drejtpërdrejtë i personit kompetent që e ka marrë vendimin, dhe kundër vendimit të marrë nga Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij mund t'i deklarohet Komisionit Shtetëror për vendosje në procedurë administrative dhe procedurë të punës në shkallë të dytë.

(3) Ankesa nuk e ndalon aktvendimin nga përmbarimi.

Neni 145

Mënyra e fillimit dhe zhvillimit të procedurës disiplinore për përcaktimin e përgjegjësisë disiplinore dhe mënyrën e punës së komisioneve më hollësisht i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

XII.SISTEMI I PAGËS DHE KOMPENSIMET E PAGËS

Pagat e personelit ushtarak aktiv

Neni 146

- (1) Ushtaraku aktiv ka të drejtë në pagë dhe kompensim mëditjeje sipas kushteve dhe kriterëve të përcaktuara me këtë ligj.
- (2) Pagat dhe kompensimet e mëditjeve të ushtarakëve aktivë parashihen në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë së Veriut.
- (3) Paga shprehet në pikë dhe llogaritet duke shumëzuar numrin e pikëve me vlerën e pikëve.
- (4) Paga llogaritet dhe paguhet së paku një herë në muaj.
- (5) Kontributet dhe tatimi mbi të ardhurat personale për ushtarakët aktiv llogariten, mbajnë dhe paguhen nga Ministria e Mbrojtjes me pagesën e pagës, në përputhje me ligjin.
- (6) Ministria e Mbrojtjes mban evidencë për pagat, shtesat e pagave, shtesat tjera dhe kontributet e paguara dhe tatimin në të ardhura personale dhe ushtarakëve aktivë i lëshon vërtetim se janë paguar.

Neni 147

Vlera e pikës së pagës përcaktohet me vendim të Ministrit të Mbrojtjes.

Neni 147-a

Personeli aktiv ushtarak dhe i shërbimit civil në Armat ushtrinë të drejtën e shërbimit të sigurimit me kohëzgjatje të shtuar, në përputhje me ligjin.

Neni 148

- (1) Paga e ushtarakut aktiv përbëhet nga paga dhe shtesat në pagë.
- (2) Paga caktohet sipas gradës, detyrës, përvojës së punës dhe shtesës ushtarake.
- (3) Shtesat në pagën bazë përbëhen nga: shtesa për kryerjen e shërbimit të caktuar ushtarak, shtesa për kryerjen e shërbimit me rrezikshmëri të lartë, shtesa për kryerjen e shërbimit të korporatës, shtesa për shkallë të veçantë arsimore dhe shtesa për përfaqësim.

Neni 149

Paga sipas aktit vlerësohet me pikë, si më poshtë:

Grada	Pikët për gradë
Gjeneral	855
Gjeneral -nënkolonel	795
Gjeneral-major	735
Gjeneral brigade	675
Kolonel	605
Nënkolonel	565
Major	525
Kapiten	495
Toger	465
Nëntoger	455
Flamurtari kryesor	445
Flamurtar	440
Kapter i vjetër i klasit të I	430
Kapter i vjetër	423
Kapter i klasit të I	410
Kapter	399
Ushtarë profesional	397

Neni 150

Paga sipas detyrës vlerësohet në grupe pikësh të përcaktuara sipas gradës, llojit dhe fushëveprimit të punës, kompleksitetit dhe përgjegjësisë për kryerjen e detyrës, si më poshtë:

Grada	Grupi i pikëve	Pikat e detyrës
Gjeneral	1	520
Gjeneral -nënkolonel	2	480
Генерал мајор	3	450
Gjeneral brigade	4	430
Kolonel	5	350
	6	300
Nënkolonel	7	260
	8	210
Major	9	190
	10	165
Kapiten	11	155
	12	140
Toger	13	130
Nëntoger	14	125
Flamurtari kryesor	15	115
Flamurtar	16	110
Kapter i vjetër i klasit të I	17	105
Kapter i vjetër	18	104
Kapter i klasit të I	19	103
Kapter	20	101
Ushtarë profesional	21	100

(2) Grupi pikësor për secilën detyrë, sipas aktit, përcaktohet me aktin për formacionit të Armatës, aktin për sistemimin e pozitive në Ministrinë e Mbrojtjes dhe në Akademinë Ushtarake, në të cilat ushtarakët aktivë janë emëruar.

(3) Nëse zyrtari ushtarak oficer, përkatësisht nënoficer emërohet në detyrë në organet e tjera të pushtetit shtetëror, shoqëritë tregtare, ndërmarrjet publike, institucionet dhe shërbimet në kuptim të nenit 2 paragrafi (2) të këtij ligji, Ministri i Mbrojtjes me vendim përcaktonë grupin pikësor për atë detyrë.

Neni 151

Përvoja e punës vlerësohet në masën 0,5% të pagës sipas gradës dhe detyrës për çdo vit shërbimi, deri në masën maksimale 20%.

Neni 152

(1) Shtesa e Armatës i takon për shkak të kushteve të veçanta të shërbimit në Armatë, si në vijim: puna në kushte fushore; kampingu; alarmi; pjesëmarrja në stërvitje ushtarake; ushtrime komanduese ushtarake, ushtrime udhëzuese-metodike, demonstrative dhe të ngjashme; dislokimi i përkohshëm i njëjësive dhe institucioneve ushtarake; qitje; punoni më gjatë se me orar të plotë në një javë pune; puna e natës; Orari i punes; puna gjatë pushimeve javore dhe festave të përcaktuara me ligj; përdorimi dhe ndërprerja e pushimit vjetor sipas nevojës së shërbimit; zhvendosje; kryerja e shërbimit në të gjitha kushtet, si dhe emergjenca të tjera të shkaktuara nga nevojat e gatishmërisë luftarake të Armatës.

(2) Shtesa e Armatës llogaritet në masën 30% të pagës sipas gradës dhe detyrës.

Neni 153

(1) Shtesa në pagë për një shërbim të caktuar ushtarak i përket shërbimit të pilotëve dhe personelit tjetër fluturues; personel teknik i aviacionit, pjesëtarë të njëjësive speciale, staf mësimor-shkencor, mësimor e bashkëpunëtor i Akademisë Ushtarake dhe specialitete të tjera të veçanta me rëndësi të veçantë për Armatën.

(2) Shtesa nga paragrafi (1) i këtij neni vlerësohet me pikë varësisht nga detyra dhe kushtet në të cilat kryhet shërbimi, nga 50 deri në 1300 pikë.

(3) Për kryerjen e detyrës instruktorike, të detyrës mësimore ose të fluturimeve testuese, pilotët kanë edhe kompensim të veçantë në masën deri në 20% të pikëve të përcaktuara për kategorinë e aftësisë profesionale dhe luftarake të pilotit dhe llojin e avionit në të cilën e kryen instruktori ose mësuesi detyrën, pra në të cilën është kryer fluturimi testues.

Neni 154

(1) Shtesa në pagë për kryerjen e një shërbimi me rrezikshmëri të lartë i përket punës në rrezik për jetën, lëndimet e mundshme, sëmundjet dhe infeksionet, në kushte lagështie, zhurmë, lartësi, pluhur, rrezatim, temperaturë, tym, përdorim kimik, punë nëntokë, hapësirë të mbyllur pa dritë natyrale dhe kushte të tjera të ngjashme, më të vështira të punës, efekti i të cilave nuk mund të hiqet plotësisht duke zbatuar masat për sigurinë dhe shëndetin në punë në përputhje me ligjin.

(2) Shtesa nga paragrafi (1) i këtij neni vlerësohet me pikë nga 10 deri në 100 pikë, varësisht nga detyra dhe kushtet në të cilat kryhet.

(3) Shtesat nga paragrafi (1) i këtij neni përjashtojnë njëra-tjetrën.

(4) Ushtaraku aktiv ka të drejtë në kompensimin më të favorshëm.

Neni 155

Shtesa e pagës për kryerjen e shërbimit të korpusit i përket shërbimit në njësitë përfshirë brigadën dhe vlerësohet me pikë nga 40 deri në 100 pikë, në varësi të detyrës.

Neni 156

(1) Shtesa në pagë për një nivel të posaçëm arsimor vlerësohet me pikë, si më poshtë:

- 1) për provimin e dhënë të jurisprudencës 30 pikë;
- 2) për master ose specializim për detyra komanduese-shtabi 30 pikë;
- 3) për specializim në veprimtari shëndetësore 90 pikë dhe
- 4) për doktoraturën e shkencave sipas nevojave të Armatës ose shkollës për mbrojtjen kombëtare100 pikë.

(2) Shtesa në pagë nga paragrafi (1) i këtij neni i takon vetëm një baze.

Neni 157

Shtesa në pagë për përfaqësim nga neni 81 i këtij ligji llogaritet në masën 10% të pagës sipas aktit dhe detyrës që përfaqëson personi.

Neni 158

Masën e shtesës së pagës nga nenet 153, 154 dhe 155 të këtij ligji, varësisht nga kushtet në të cilat kryhen detyrat, e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 159

Shtesat në paga nga nenet 153 deri në 157 të këtij ligji nuk përjashtojnë njëra-tjetrën.

Neni 160

(1) Oficerët me grada gjenerali, përveç shtesave të pagës bazë nga nenet 153 deri në 157 të këtij ligji, mund të ushtrojnë edhe të drejtën e kompensimit të veçantë për kryerjen e veprimtarive profesionale për organizimin, përgatitjen dhe komandimin e Armatës.

(2) Shtesa nga paragrafi (1) i këtij neni vlerësohet me pikë në varësi të gradës, nga 100 deri në 700 pikë.

(3) Shuma e shtesës nga paragrafi (2) i këtij neni, me rregullore e cakton Ministri i Mbrojtjes.

Shtesat e pagave

Neni 161

Ushtarakët aktivë kanë të drejtë për kompensim pagash gjatë pushimit të mungesës, si më poshtë: gjatë pushimeve vjetore, pushimit mjekësor, shtatzënisë, lindjes dhe amësisë, kujdesit ndaj fëmijëve, rikualifikimit dhe trajnimit shtesë, formimit dhe zhvillimit profesional, si dhe thirrjes në gjykatë ose thirrjes nga organet tjera.

Neni 162

Kompensimi i pagës gjatë pushimit vjetor të ushtarakëve aktivë është në masën e pagës dhe shtesave të pagës që do të merrja në muajin aktual kur do të isha në punë.

Neni 163

(1) Kompensimi i pagës gjatë mungesës nga puna për shkak të sëmundjes së ushtarakëve aktivë është:

- për pushim mjekësor deri në shtatë ditë - 70%,
- për pushim mjekësor deri në 14 ditë duke filluar nga dita e parë e pushimit mjekësor - 80% dhe
- për pushim mjekësor deri në 21 ditë për të gjitha ditët - 90% e pagës së ushtarakëve aktivë të paguar në muajin paraardhës.

(2) Për sëmundjet profesionale dhe lëndimet në punë kompensimi caktohet në shumë prej 100% të bazës së përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni.

Neni 164

Kompensimi i pagës për mungesën nga puna për shkak të shtatzënisë, lindjes dhe lehonisë, si dhe për kujdesin e fëmijëve dhe thirrjet në gjykatë dhe organe të tjera të personelit ushtarak aktiv llogaritet dhe paguhet në përputhje me rregulloret e punës.

Neni 165

Shpërblimi i pagës gjatë mungesës në punë për shkak të rikualifikimit dhe formimit shtesë ose formimit dhe përmirësimit profesional në të cilin referohet ushtaraku aktiv për nevojat e shërbimit është në masën e pagës dhe shtesave të pagës që ka marrë ushtaraku aktiv para referimit dhe rikualifikimit, pra para nisjes për trajnim dhe zhvillim profesional.

Neni 166

(1) Ushtarakut aktiv, i cili me angazhim dhe cilësi të veçantë në kryerjen e punës do të arrijë rezultate të veçanta në shërbim, mund t'i jepet shpërblim në të holla deri në dy nga pagat e tij neto.

(2) Për shpërblimin në të holla nga paragrafi (1) i këtij neni, vendos shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës, deri në lartësinë e njëjës nga pagat e tij neto, ndërsa Ministri i Mbrojtjes vendos për shumën e dy nga pagat e tij neto.

(3) Mënyrën e dhënies së shpërblimit në të holla nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 167

Gjatë grevës, ushtarakët aktivë kanë të drejtë të marrin një pagë prej 60% të pagës që kanë marrë muajin e kaluar.

Neni 168

Gjatë largimit nga shërbimi, ushtaraku aktiv përfiton një pagë në masën 60% të pagës së fundit të paguar përpara fillimit të procedurës disiplinore.

Neni 169

Në rast të ndërprerjes së marrëdhënies së punës për shkak të daljes në pension, ushtarakët aktivë përfitojnë një kompensim të njëhershëm në formën e pagesës së largimit, në masën e tre pagave mesatare mujore të paguara në Republikë në tre muajt e fundit.

Neni 170

(1) Vendimin për pagat, shtesat nga paga dhe shtesat tjera të personelit aktiv ushtarak dhe civil e sjell Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij.

(2) Kundër vendimit nga paragrafi (1) i këtij neni, mund të parashtrohet ankesë Komisionit shtetëror për vendosje në procedurë administrative dhe procedurë të punës në shkallë të dytë në afat prej tetë ditësh.

Pagat dhe shtesat e pagave të personelit civil

Neni 171

Personeli civil ka të drejtë në pagë dhe shtesa në pagë sipas kushteve dhe kriterëve të përcaktuara me këtë ligj.

Neni 172

(1) Paga e personelit civil përbëhet nga paga dhe shtesat e pagave.

(2) Paga caktohet sipas shkallës së arsimit për punën për të cilën është caktuar, detyrës, përvojës së punës, shtesës së Armatës dhe shtesës në pagë për karrierë.

(3) Shtesat në pagë përbëhen nga: shtesa për kryerjen e shërbimit në ndërrime ose turne, shtesa për kryerjen e shërbimit me rrezikshmëri të lartë, shtesa për detyra të veçanta me rëndësi të veçantë për Armatën, shtesa për nivel të veçantë arsimor dhe shtesë për përfaqësim.

Neni 173

Paga sipas nivelit arsimor vlerësohet me pikë, si më poshtë:

Grupi	Edukimi	Pikët
I	I lartë /240 EKTC	300
II	I lartë/180 EKTC	230
III	I mesëm	190
IV	Fillorë	155

Neni 174

(1) Paga sipas detyrës vlerësohet në grupe pikësh brenda nivelit arsimor në varësi të llojit dhe fushëveprimit të punës, kompleksitetit dhe përgjegjësisë për kryerjen e detyrës, si vijon:

Shkalla e edukimit	Grupi i pikëve	Pikët e detyrës
E lartë/240 EKTC	I	530
	II	440
	III	380
	IV	360
E lartë/180 EKTC	V	310
	VI	290
E mesme	VII	270
	VIII	250
	IX	240
	X	220
Fillorë	XI	170

(2) Grupi pikësor për secilën detyrë të personelit civil përcaktohet me aktin për formacionin e Armatës.

(3) Niveli i arsimimit dhe detyrat në të cilat mund të caktohet personeli civil përcaktohen me aktin për formacionin e Armatës.

Neni 175

Përvoja e punës vlerësohet në masën 0,5% të pagës sipas nivelit të arsimit dhe detyrës për çdo vit shërbimi, deri në masën maksimale 20%.

Neni 176

(1) Shtesa e Armatës i takojn për shkak të kushteve të veçanta të shërbimit në Armatë, si në vijim: puna në kushte fushore; kampingu; alarmi; pjesëmarrja në stërvitje ushtarake; ushtrime komanduese ushtarake, ushtrime udhëzuese-metodike, demonstrative dhe të ngjashme; dislokimi i përkohshëm i njësisë dhe institucioneve ushtarake; qitje; punoni më gjatë se me orar të plotë në një javë pune; puna natës; puna me ndërime ose me turne; puna gjatë pushimeve javore dhe festave të përcaktuara me ligj; përdorimi dhe ndërprerja e pushimit vjetor sipas nevojës së shërbimit; zhvendosje; kryerja e shërbimit në të gjitha kushtet, si dhe emergjenca të tjera të shkaktuara nga nevojat e gatishmërisë luftarake të Armatës.

(2) Shtesa e Armatës i takojn kushteve të veçanta të shërbimit në Armatë dhe llogaritet në masën 20% të pagës sipas shkallës së arsimit dhe detyrës.

Neni 177

(1) Shtesa në pagë për detyra të veçanta me rëndësi të veçantë për Armatën e personelit civil i takon personave me specialitete të veçanta të rëndësisë së veçantë për trajtimin dhe mirëmbajtjen e pajisjeve luftarake dhe armatimit.

(2) Shtesa nga paragrafi (1) i këtij neni vlerësohet me pikë, varësisht nga detyra dhe kushtet në të cilat kryhet shërbimi, nga 50 deri në 200 pikë.

(3) Detyrat e veçanta të personelit civil me rëndësi të veçantë për Armatën, punët (detyrat) dhe lartësinë e shtesës në pagë nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton ministri i mbrojtjes.

Neni 178

(1) Shtesa në pagën e karrierës ofron vlerësim të profesionalizmit të kuadrit civil me arsim të mesëm dhe të lartë, i cili jep nxitje për kryerjen e suksesshme dhe profesionale të punëve dhe ngritjen profesionale.

(2) Vlerësimi i shtesës së pagës së karrierës varet nga kohëzgjatja e shërbimit në Armatë dhe vlerësimi i punës në shërbim.

Neni 179

(1) Personeli civil me arsim të mesëm dhe të lartë ka katër diploma të karrierës në vendin e formacionit ku është i dislokuar.

(2) Niveli i karrierës siguron të drejtën e pagesës së shtesës së pagës së karrierës në përqindje të përshtatshme të pagës sipas nivelit të arsimit, për:

- shkalla A - 5%,

- shkalla B - 10%,

- shkalla B - 15% dhe

- shkalla D - 20%.

(3) Personeli civil, me propozimin e zyrtarit të drejtpërdrejtë, mund të fitojë shkallën e duhur të karrierës, për të cilën vendos Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij.

Neni 180

(1) Për nivelin e duhur të karrierës, personeli civil duhet të ketë një kohëzgjatje minimale të shërbimit në Armatë, në:

- shkalla A pas katër vitesh shërbimi në Armatë,
- shkalla B pas katër vjet përvojë pune në shkallën A,
- shkalla C pas katër vjet përvojë pune në shkallën B dhe
- shkalla D pas pesë vitesh përvojë pune në shkallën C.

(2) Personeli civil i cili do të vlerësohet me vlerësimin "I dalluar" dy vjet me radhë, mund të avancohet në karrierë një vit më herët se kushtet e përcaktuara në paragrafin (1) të këtij neni.

Neni 181

Personeli civil që caktohet të punojë me ndrime, pra me turne, ka të drejtën e një shtesë në pagën bazë në masën 5% të shumës së pagës sipas nivelit të arsimit, detyrës dhe shtesës së Armatës të llogaritur për orë.

Neni 182

(1) Shtesa në pagë për kryerjen e shërbimit të ekspozuar ndaj rrezikut të lartë u përket kushteve të njëjta dhe vlerësohet njësoj si shtesa në pagë për kryerjen e shërbimit në rrezik të lartë për personelin ushtarak aktiv nga neni 154 i këtij ligji.

(2) Punët dhe lartësinë e kompensimit nga paragrafi (1) i këtij neni, i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 183

Shtesa në pagë për nivelin e posaçëm të arsimit vlerësohet njësoj si për ushtarakët aktivë nga neni 156 i këtij ligji.

Neni 184

Shtesa e pagës për përfaqësim nga neni 81 i këtij ligji llogaritet në masën 10% të pagës bazë sipas nivelit të arsimit dhe detyrës që përfaqëson personi, shprehur në pikë.

Neni 185

Vlera e pikës së pagës për personelin civil është e njëjtë me vlerën e pikës së pagës për personelin ushtarak aktiv.

Neni 186

Personeli civil ka të drejtë në paga të përcaktuara me këtë ligj në të njëjtat kushte si personeli ushtarak aktiv.

Neni 187

Personeli civil ka të drejtë për shtesa të tjera të përcaktuara me këtë ligj në të njëjtat kushte si personeli ushtarak aktiv.

Neni 187-a

Personeli ushtarak për përgatitjen dhe zhvillimin profesional për oficer ka të drejtën e kompensimit në të holla në masën e pagës mesatare neto të fundit në nivel Republike.

XIII. TË ARDHURA TJERA

Neni 188

(1) Personeli ushtarak dhe civil kanë të drejtë në shtesa për:

- 1) shpenzimet e udhëtimit, ditore dhe të tjera për udhëtime zyrtare brenda dhe jashtë vendit;
- 2) shpenzimet për përdorimin e automjetit në pronësi personale për qëllime zyrtare;
- 3) shpenzimet për jetë të ndarë nga familja;
- 4) ndihmë financiare në rast të vdekjes së një anëtari të ngushtë të familjes (prindi, bashkëshorti, fëmijët e lindur në martesë ose jashtë martesë, njerka, fëmijët e birësuar dhe fëmijët e marrë në mbështetje), nëse ata jetonin në një komunitet;
- 5) dëmet në rast të fatkeqësive natyrore;
- 6) kostot e zhvendosjes;
- 7) shpenzimet e transportit;
- 8) kryerja e shërbimit të detyrës, shërbimit roje dhe shërbimi i objekteve të veçanta ushtarake dhe
- 9) për kohën e kaluar në udhëtimin dhe shërbimin e trupës në kushte të veçanta.

(2) Shuma e kompensimeve nga paragrafi (1) pikat 1 deri në 5 të këtij neni dhe mënyra e shpërndarjes është e njëjtë si për nëpunësit civilë administrativë.

(3) Mënyra e pagesës dhe lartësia e kompensimeve nga paragrafi (1) pikat 6 deri në 9 të këtij neni, i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 189

Shtesat, shuma e tyre dhe mënyra e shpërndarjes së mjeteve për personat në shërbimin vullnetar ushtarak dhe pjesëtarët e rezervës aktive, caktohen nga Ministri i Mbrojtjes.

Neni 190

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil ka të drejtë në kompensim në të holla një herë në rast të lëndimit dhe dëmtimit të organizmit, nëse:

1) në kryerjen e shërbimit ose në lidhje me kryerjen e shërbimit në paqe pa fajin e tij, ka marrë plagë ose lëndim dhe për këtë ka ndodhur dëmtimi i organizmit prej së paku 20% dhe

2) pa fajin e tij ka ndodhur dëmtimi i organizmit prej të paktën 20% për shkak të një sëmundjeje që ka ndodhur ose është përkeqësuar si pasojë e drejtpërdrejtë e shërbimit.

(2) Pakujdesia nuk konsiderohet fajësi në kuptim të paragrafit (1) të këtij neni.

(3) Shkallën e lëndimit dhe dëmtimit të organizmit e cakton komisioni mjekësor ushtarak nga neni 203 i këtij ligji.

(4) Kompensimi nga paragrafi (1) i këtij neni varet nga shkalla e dëmtimit të organizmit dhe caktohet në shumë prej gjysmë deri në dhjetë paga mesatare neto që i janë paguar Ministrisë së Mbrojtjes për muajin e fundit para ditës së lëndimit ose dëmtimit të organizmit.

(5) Mënyra e realizimit të kompensimit në të holla një herë dhe lartësin e tij më hollësisht i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

(6) Kompensimi në të holla për lëndim trupor nga paragrafi (1) i këtij neni sigurohet nga mjetet e Ministrisë së Mbrojtjes.

Neni 191

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil i cili do të humbasë jetën gjatë kryerjes së shërbimit ose do të vdesë nga plagë, lëndim, përkatësisht sëmundje në kushtet nga neni 190 i këtij ligji, varroset me shpenzimet e Ministrisë së Mbrojtjes.

(2) Shpenzimet e varrimit në kuptim të paragrafit (1) të këtij neni njihen shpenzimet për transportin e të ndjerit nga vendi i vdekjes deri në vendvarrim, arkivoli me pajisje dhe kurorë lulesh dhe varri.

(3) Për shpenzimet e bëra për lapidarin, përmendoren dhe varrimin sipas zakonisht tradicional, i njihet kompensim në të holla një herë në shumë prej pesë pagave mesatare mujore të paguara në Republikë në muajin e fundit para vdekjes.

(4) Familja e personit ushtarak nga paragrafi (1) i këtij neni ka të drejtë në kompensim në të holla një herë në shumën e totalit prej 12 pagave neto të paguara të të ndjerit në 12 muajt e fundit.

XIV. SIGURIA BANESORE

Neni 192

(1) Personeli aktiv ushtarak dhe civil i cili ka qenë i punësuar për një kohë të pacaktuar në Armatë do t'i kompensohen shpenzimet e sigurimit të banimit.

(2) Ushtarakët aktivë të cilët kanë krijuar marrëdhënie pune për një periudhë të caktuar kohore në Armatë, të drejtën nga paragrafi (1) i këtij neni, mund ta ushtrojnë pas përfundimit të katër viteve të shërbimit në Armatë.

(3) Masa e kompensimit për shpenzimet e sigurimit të banesës është e barabartë me shpenzimet për jetesë të ndarë.

(4) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, personat të cilët tashmë kanë siguruar çështje banesore me banesa nga fondi banesor i ish-APJ-së, nuk e ushtrojnë të drejtën e kompensimit të shpenzimeve për sigurimin e banimit.

(5) Kompensimi i shpenzimeve për jetesë të ndarë dhe rimbursimi i shpenzimeve për sigurimin e banesës përjashtojnë njëra-tjetrën.

Neni 193 është fshirë.

Neni 194 është fshirë.

Neni 195 është fshirë.

Neni 196 është fshirë.

Neni 196-a është fshirë.

Neni 197 është fshirë.

Neni 197-a është fshirë.

Neni 197-b është fshirë.

Neni 197-c është fshirë.

Neni 197-g është fshirë.

Neni 197-e është fshirë.

Neni 197-f është fshirë.

Neni 198 është fshirë.

Neni 198-a është fshirë.

XV. PJESËMARRJA E ARMATËS JASHTË TERRITORIT TË REPUBLIKËS

Neni 199

(1) Përfaqësues ushtarakë të Republikës së Maqedonisë së Veriut jashtë vendit janë: atashetë e mbrojtjes, atashetë ushtarakë dhe personat ushtarakë dhe civilë që shërbejnë në Armatë të caktuar për detyra në strukturat komanduese të NATO-s, misionet diplomatike të Republikës, komandat, shtabet dhe njësitë ushtarake të organizatave ndërkombëtare jashtë vendit dhe në territorin e Republikës, në përputhje me aktin për sistematizimin e Ministrisë së Mbrojtjes dhe aktin për formacionin e Armatës.

(2) Përfaqësuesit ushtarakë nga paragrafi (1) i këtij neni kanë status diplomatik.

(3) Përfaqësuesit ushtarakë nga paragrafi (1) i këtij neni i dërgon Ministri i Mbrojtjes me vendim.

(4) Mënyrën e përzgjedhjes, referimit dhe kthimit të personave nga paragrafi (3) i këtij neni, e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

(5) Lartësinë e pagës, shtesat në pagë dhe shtesat tjera të personave nga paragrafët (1) dhe (3) të këtij neni e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 200

(1) Kontributet llogariten dhe paguhen për personelin ushtarak dhe civil që merr pjesë në operacionet humanitare, operacionet ndërkombëtare, misionet dhe operacionet dhe operacionet e NATO-s në ushtrimin e të drejtës për vetëmbrojtje individuale ose kolektive, si në operacionet për menaxhimin e krizave dhe sigurimin kooperativë, kontributet llogariten dhe paguhen në bazë të pagës së përcaktuar në ditën e referimit.

(2) Personeli ushtarak dhe civil nga paragrafi (1) i këtij neni kanë të drejtë në pagë, e cila llogaritet dhe paguhet në shumën e pagës së fundit të përcaktuar para referimit dhe të drejtën në kompensim për pjesëmarrje në misione dhe veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Lartësinë e kompensimit nga paragrafi (2) i këtij neni e rregullon Ministri i Mbrojtjes në bazë të aktit, përgjegjësisë dhe rrezikut.

Neni 201

(1) Gjatë pjesëmarrjes së personelit ushtarak dhe civil në aktivitete stërvitore dhe stërvitjet dhe në operacionet humanitare, operacionet ndërkombëtare, në misionet dhe operacionet dhe operacionet e NATO-s në zbatimin e të drejtës për vetëmbrojtje individuale ose kolektive, si dhe në menaxhimin e operacioneve të krizave dhe sigurinë bashkëpunuese, për familjet e tyre kujdeset Ministria e Mbrojtjes dhe Armata.

(2) Mënyra e përkujdesjes për familjet nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 201-a

Personeli ushtarak dhe civil që merr pjesë në operacionet ndërkombëtare, misionet dhe operacionet dhe operacionet e NATO-s në ushtrimin e të drejtës për vetëmbrojtje individuale ose kolektive, si dhe në menaxhimin e krizave dhe operacionet bashkëpunuese të sigurisë që zgjasin gjashtë muaj ose më shumë, pas kthimit kanë të drejtë të mungesa nga puna me pagë dhjetë ditë pune.

XVI. SHËNDETI DHE AFTËSIA FIZIKE PËR SHËRBIM NË ARMATË

Neni 202

(1) Për kryerjen e shërbimit në Armatë, personeli ushtarak ka aftësi të veçanta shëndetësore dhe fizike. Kriteret për vlerësimin e aftësisë së veçantë shëndetësore dhe fizike për shërbimin në Armatë i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 203

(1) Aftësinë e posaçme shëndetësore për kryerjen e shërbimit në Armatë të personelit ushtarak dhe civil e përcakton komisioni ushtarako-mjekësor i formuar nga Ministri i Mbrojtjes.

(2) Komisioni nga paragrafi (1) i këtij neni jep konstatim, vlerësim dhe mendim për aftësinë shëndetësore për shërbim në Armatë si në vijim:

- 1) pranimi në shërbim;
- 2) ndryshimi i gjinisë, specialiteti i shërbimit dhe i të dhënave ushtarake;
- 3) ndryshimi i vendit të formacionit;
- 4) lirim nga kryerja e detyrave të caktuara në shërbim për një periudhë deri në gjashtë muaj;
- 5) ushtrimin e të drejtës së përjashtimit nga pjesëmarrja me mjete personale gjatë shfrytëzimit të shërbimeve shëndetësore pas lirit nga Armata, në kushtet e përcaktuara në nenin 22 të këtij ligji;
- 6) shkallën e lëndimit dhe dëmtimit të organizmit për ushtrimin e së drejtës në kompensim në të holla një herë në kushtet e përcaktuara në nenin 190 të këtij ligji dhe
- 7) humbja e shëndetit dhe e aftësisë fizike për të shërbyer në Armatë.

(3) Mënyrën e punës së komisionit ushtarako-mjekësor nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

(4) Kundër konstatimit, vlerësimit dhe mendimit të Komisionit Mjekësor Ushtarak mund të parashtrahet ankesë në afat prej tri ditësh nga dita e raportimit të konstatimit, vlerësimit dhe mendimit në Komisionin e shkallës së dytë ushtarako-mjekësore të themeluar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(5) Komisioni i shkallës së dytë ushtarako-mjekësor përbëhet nga kryetari, gjashtë anëtarë dhe zëvendësit e tyre, të cilët zgjidhen për një periudhë katërvjeçare. Kryetari, anëtarët dhe zëvendësit e tij zgjidhen nga përbërja e shëndetësisë terciare.

(6) Mënyra e punës së Komisionit të shkallës së dytë ushtarako-mjekësore nga paragrafi (4) i këtij neni, e rregullon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(7) Vendimi i komisionit nga paragrafi (4) i këtij neni është përfundimtar.

Neni 204

(1) Kontrollin e aftësisë fizike të personave në detyrë në Armatë e bëjnë komisionet në komandat dhe njësitë e Armatës në gradën e batalionit dhe më lart, të formuara nga komandanti i njësisë.

(2) Ekzaminimi i aftësisë fizike të personelit ushtarak aktiv në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes dhe për pranimin e personelit ushtarak në shërbim në Armatë, si dhe për mbikëqyrjen e punës së komisioneve nga paragrafi (1) të këtij neni, e kryen komisioni i formuar nga Ministri i Mbrojtjes.

(3) Mënyrën e punës së komisioneve nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 205

(1) Në bazë të konstatimit, vlerësimit dhe mendimit të komisionit ushtarako-mjekësor nga neni 203 paragrafi (2) pika 1, 6 dhe 7 të këtij ligji, Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar nga ai do të marrë vendim për realizimin e të drejtës së personelit ushtarak me aftësi mjekësore për të shërbyer në Armatë.

(2) Në bazë të konstatimit, vlerësimit dhe mendimit të Komisionit Mjekësor Ushtarak nga neni 203 paragrafi (2) pikat 2, 3, 4 dhe 5 të këtij ligji, shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Armatës për personelin ushtarak deri në gradën kolonel të caktuar në Armatë, ndërsa Ministri i Mbrojtjes për gjeneralët dhe për personelin ushtarak deri në gradën kolonel në detyrë në Ministrinë e Mbrojtjes, nxjerr urdhër për ushtrimin e të drejtës së personelit ushtarak për aftësinë shëndetësore për shërbim në Armatë.

(3) Kundër vendimeve, përkatësisht urdhrave nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni mund të parashtrohet ankesë në pajtim me nenin 14 paragrafi (1) të këtij ligji.

Neni 206

(1) Për ushtrimin e të drejtave në bazë të aftësisë së kufizuar për shkak të humbjes së aftësisë për punë, për kapacitetin e mbetur të punës, lëndimin trupor dhe paaftësinë për punë të personelit ushtarak vendos komisioni kompetent për vlerësimin e aftësisë për punë sipas rregullores për sigurimin pensional dhe invalidor.

(2) Komisioni ushtarako-mjekësor nga neni 203 i këtij ligji, në bazë të konstatimeve, vlerësimit dhe mendimit të tij, personelin ushtarak do ta referojë në komisionin nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 207

Përcaktimi i aftësisë mjekësore (fizike dhe mendore) të pilotëve ushtarakë dhe kontrollorëve të trafikut ajror ushtarak për kryerjen e shërbimit të duhur bëhet në përputhje me rregulloret që i referohen përcaktimit të aftësisë mjekësore të personelit të aviacionit dhe personelit tjetër profesional.

Neni 208

(1) Për të përcaktuar gjendjen shëndetësore dhe fizike të pilotëve ushtarakë për kryerjen e shërbimit fluturues, pilotët ushtarakë do të dërgohen për kontrolle mjekësore çdo 12 muaj.

(2) Pilotët ushtarakë do të dërgohen për kontrolle të jashtëzakonshme mjekësore pas aksidentit ajror, lëndimit trupor ose me rekomandim të mjekut nga njësia e aviacionit.

Neni 209

(1) Ushtaraku aktiv është i detyruar të ruajë aftësinë shëndetësore dhe fizike për të shërbyer në Armatë.

(2) Ushtaraku aktiv është i detyruar të paraqitet për ekzaminime kontrolluese për të vërtetuar gjendjen shëndetësore dhe fizike për të shërbyer në Armatë.

Neni 210

(1) Personeli civil që kryen shërbim me rrezikshmëri të lartë, për përcaktimin e aftësisë shëndetësore, do të dërgohet për kontrolle mjekësore çdo 12 muaj.

(2) Mënyra e kryerjes së kontrolleve shëndetësore kontrolluese të personelit aktiv ushtarak dhe civil dhe e mbajtjes dhe kontrollit të aftësisë fizike për të shërbyer në Armatë për personelin ushtarak aktiv, e përcakton ministri i Mbrojtjes.

XVII. SPECIALITETE TË VEÇANTA ME RËNDËSI TË JASHTËZAKONSHME PËR ARMATËN

Neni 211

(1) Si specialitete të veçanta me rëndësi të veçantë për Armatën konsiderohen vendet e punës, pra detyrat për kryerjen e të cilave kërkohet titulli i caktuar për kompetencë profesionale për kryerjen e detyrës.

(2) Specialitetet e veçanta me rëndësi të veçantë për Armatën i përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut me propozim të Ministrit të Mbrojtjes.

(3) Marrjen e titujve për specialitete të veçanta me rëndësi të veçantë për mbrojtjen e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

XVIII. EDUKIMI, AFTËSIM PROFESIONAL DHE PROFESIONALIZIM DHE SPECIALIZIM PËR NEVOJAT E SHËRBIMIT DHE DETYRIME PËR KRYERJE NË SHËRBIM PAS PËRFUNDIMIT TË TYRE

Referim për shkollim, formim profesional dhe specializim për nevojat e shërbimit

Neni 212

(1) Ministria e Mbrojtjes për nevojat e shërbimit në Armatë, mund të dërgojë personel ushtarak dhe civil për të shërbyer në Armatë për arsimim, përgatitje profesionale dhe specializim dhe specializim në shkollat dhe fakultetet e larta ushtarake në vend ose jashtë vendit.

(2) Të drejtat dhe obligimet e ndërsjella të personelit ushtarak dhe civil që shërbejnë në Armatë nga paragrafi (1) i këtij neni dhe në Ministrinë e Mbrojtjes rregullohen me marrëveshje, në pajtim me këtë ligj.

(3) Mënyra e përzgjedhjes së kandidatëve, referimi, shpenzimet dhe çështjet tjera lidhur me shkollimin, aftësimin profesional dhe specializimin në shkollat dhe fakultetet e larta ushtarake i përcakton Ministri i Mbrojtjes.

(4) Vendimin për përzgjedhjen e kandidatëve për shkollim, aftësim profesional dhe specializim në shkollat dhe fakultetet e larta ushtarake në vend dhe jashtë vendit e merr Ministri i Mbrojtjes.

(5) Ministri i Mbrojtjes nxjerr urdhër për referimin e kandidatëve të përzgjedhur për arsimim, aftësim profesional dhe specializim në shkollat dhe fakultetet e larta ushtarake në vend dhe jashtë vendit për personelin e shërbimit ushtarak dhe civil në Armatë.

Detyrim për kryerjen e shërbimit pas diplomimit, formimit profesional dhe specializimit

Neni 213

Personeli i shërbimit ushtarak dhe civil në Armatë, i drejtuar për shkollimin, formimin profesional dhe specializimin për nevojat e shërbimit në Armatë pas diplomimit, formimin profesional dhe specializimin, dislokohet sipas nevojave të Armatës dhe Ministrisë së Mbrojtjes.

Neni 214

Personeli ushtarak dhe civil i dërguar në shkollim, formim profesional dhe specializim për nevojat e shërbimit në Armatë, pas përfundimit të shkollimit, formimit profesional dhe specializimit me shpenzimet e Ministrisë së Mbrojtjes, në varësi të kohës së kaluar për shkollimin, formimin profesional dhe specializimin, ata janë të detyruar të qëndrojnë në shërbim në Armatë tre herë më shumë se kohëzgjatja e shkollimit, formimit profesional dhe specializimit, por jo më shumë se dhjetë vjet.

XIX. PËRGATITJA PËR KTHIM NË JETË CIVILE

Neni 215

(1) Të drejtën në pako për kthim në jetën civile e ushtron ushtari profesionist i cili e përfundon shërbimin në Armatë në moshën 45 vjeçare, së paku gjashtë muaj para skadimit të kontratës së punës.

(2) Të drejtën nga paragrafi (1) i këtij neni e ushtrojnë edhe zyrtarët e lartë ushtarak, oficerët përkatësisht nënoficerët, ushtarët profesionistë dhe personeli civil që shërbejnë në Armatë, për shkak të ndryshimeve strukturore në aktin për formacionin e Armatës, gjashtë muaj para përfundimit të marrëdhënies së punës.

(3) Të drejtën nga paragrafi (1) i këtij neni e ushtrojnë edhe zyrtarët e lartë ushtarak, oficerët përkatësisht nënoficerët, ushtarët profesionistë dhe personeli civil që shërbejnë në Armatë, për shkak të humbjes së aftësisë shëndetësore dhe fizike për të shërbyer në Armatë.

(4) Pakoja për kthim në jetën civile përfshin këshillim për ballafaqim me ndryshimet dhe zgjedhjen e karrierës së dytë në strukturat civile, aftësim profesional për profesionet civile dhe këshillim dhe mbështetje për shfrytëzimin e programeve dhe projekteve të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut për punësimi ose vetëpunësimi.

(5) Mënyrën e ushtrimit të së drejtës nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 215-a

(1) Formimi profesional për profesionet civile me qëllim të përgatitjes për kthim në jetën civile përfshin rikualifikimin ose aftësimin shtesë.

(2) Formimi profesional për profesionet civile me qëllim të përgatitjes për kthim në jetën civile kryhet në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Armatë.

(3) Me përjashtim nga paragrafi (2) i këtij neni, aftësimi profesional për profesione civile me qëllim të përgatitjes për kthim në jetën civile mund të kryhet në institucionet arsimore dhe subjektet ekonomike në Republikë.

(4) Mënyrën e aftësimit dhe avancimit profesional nga paragrafi (1) i këtij neni, e përcakton Ministri i Mbrojtjes.

Neni 216

Të drejtën nga neni 215 paragrafi (2) i këtij ligji nuk i takon personelit aktiv ushtarak dhe civil të cilit i është ndërprerë shërbimi në Armatë me kërkesë të tij ose për shkak të masës disiplinore të shqiptuar ndërprerjen e marrëdhënies së punës, përkatësisht humbjen e gradës.

Neni 217

Mjetet për ushtrimin e të drejtës së paketës për kthim në jetën civile sigurohen nga Ministria e Mbrojtjes dhe me donacione, në përputhje me ligjin.

XX. PËRFUNDIMI I MARRËDHËNIES SË PUNËS

Neni 218

(1) Punësimi aktiv i personelit ushtarak dhe civil në Ministrinë e Mbrojtjes i ndërpritet në këto raste:

- 1) nëse e humb aftësinë shëndetësore dhe fizike për të shërbyer në Armatë dhe nuk ka aftësi të përgjithshme shëndetësore për punë - në ditën e marrjes së vendimit përfundimtar për përcaktimin e aftësisë shëndetësore dhe fizike;
- 2) nëse i është shqiptuar masë disiplinore ndërprerja e marrëdhënies së punës ose humbja e gradës - në ditën e plotfuqishmërisë së vendimit për ndërprerjen e marrëdhënies së punës ose humbjen e gradës;
- 3) nëse gjatë vlerësimit vlerësohet dy herë radhazi me notën “një” për të paktën një kriter vlerësimi - në ditën e plotfuqishmërisë së vendimit për ndërprerje të marrëdhënies së punës;
- 4) nëse në mënyrë të paarsyeshme mungon nga puna tri ditë pune radhazi ose pesë ditë pune gjatë vitit;
- 5) nëse i plotëson kushtet për pension në pajtim me ligjin - në ditën e plotfuqishmërisë së vendimit për ndërprerje të marrëdhënies së punës;
- 6) me skadimin e kontratës së punës për ushtarin profesionist, nëse nuk vazhdohet;
- 7) nëse ushtari profesionist refuzon kontratën e re të punës;
- 8) nëse refuzon punësimin e ofruar të punëdhënësi tjetër pa reklamë duke marrë përsipër dhe lidhur kontratë pune për kryerjen e punëve që i përgjigjet aftësisë së tij profesional; dhe
- 9) me kërkesën e tij.

(2) Oficerit ushtarak, përkatësisht nënoficerit i ndërpritet marrëdhënia e punës, nëse për shkak të vuajtjes së dënimit me burg duhet të mungojë nga shërbimi më shumë se një vit -në ditën e vuajtjes së dënimit ose me aktgjykim të formës së prerë të gjykatës i është shqiptuar masa e sigurisë për më shumë se një vit dhe për këtë arsye ai duhet të mungojë nga puna, në ditën e aplikimit të asaj mase.

(3) Ushtarit profesionist dhe personelit civil i ndërpritet marrëdhënia e punës, nëse për shkak të vuajtjes së dënimit me burg duhet të mungojë nga shërbimi më shumë se gjashtë muaj -në ditën e vuajtjes së dënimit, ose me aktgjykim të formës së prerë të gjykatës, i është shqiptuar masa e sigurisë për një periudhë më të gjatë se gjashtë muaj dhe për këtë arsye ai duhet të mungojë nga puna, në ditën e aplikimit të asaj mase.

(4) Ankesa e paraqitur kundër aktvendimit për ndërprerje të marrëdhënies së punës nga paragrafi (1) pika 4 të këtij neni nuk e shtyn ekzekutimin e aktvendimit.

Neni 218-a

(1) Punësimi aktiv i personelit ushtarak dhe civil i ndërpritet me fuqinë e ligjit me realizimin e së drejtës në pension, me plotësimin e 40 viteve të shërbimit pensional dhe mbushjes së moshës 55 vjeç.

(2) Personeli aktiv ushtarak dhe civil që i plotëson kushtet nga paragrafi (1) i këtij neni, mundet me deklaratë me shkrim në Ministri të kërkojë vazhdimin e kontratës së punës deri në pesë vjet pas përfundimit të 40 viteve të shërbimit pensional, d.m.th. pasi mbush 55 vjeç.

(3) Deklarata me shkrim nga paragrafi (2) i këtij neni, personeli aktiv ushtarak dhe civil e jep një herë në vit, më së voni deri më 31 gusht të vitit aktual, për vazhdimin e kontratës së punës për vitin e ardhshëm.

(4) Ministria e Mbrojtjes në afat prej tre muajsh nga dorëzimi i deklaratës dhe në bazë të nevojës së shërbimit vendos nëse do ta vazhdojë kontratën e punës.

(5) Me përjashtim nga paragrafi (1) i këtij neni, kur ndodhin ndryshime në aktin për formacionin e Armatës, përkatësisht aktin për sistemimin e Ministrisë së Mbrojtjes që shkakton shfuqizimin e njësisë, komandës, shtabit ose shfuqizimin e një pozicion në formacion, pra vend pune, ku brenda 60 ditëve nuk ka mundësi që personeli aktiv ushtarak dhe civil të caktohet në një formacion tjetër, pra një vend pune, punësimi i tij ndërpritet duke ushtruar të drejtën e pensionit me të paktën 25 vjet shërbim pensioni, nga të cilat të paktën 15 vjet shërbim pensional të kryer në shërbim në Armatë.

(6) Afati nga paragrafi (5) i këtij neni fillon nga dita e fillimit të transformimit në pajtim me ndryshimet në aktin e formacionit të Armatës, përkatësisht aktin për sistematizimin e Ministrisë së Mbrojtjes, në përputhje me planin e përcaktuar dinamik të transformimit.

(7) Pensioni në përputhje me këtë nen është në masën 80% të pagës mesatare neto që ka arritur personeli aktiv ushtarak dhe civil gjatë dhjetë viteve më të favorshme të shërbimit pensional.

(8) Mjetet për pagesën e pensionit nga paragrafi (7) i këtij neni, deri në fund të viteve të jetës për realizimin e së drejtës në pension pleqërie sipas rregullave nga lëmia e sigurimit pensional dhe invalidor do të sigurohet nga buxheti i Ministrisë së Mbrojtjes.

Neni 219

(1) Në rast të ndërprerjes së marrëdhënies së punës nga neni 218 paragrafi (1) pika 9 të këtij ligji, afati i njoftimit mund të jetë prej një deri në tre muaj nga dita e paraqitjes së kërkesës, për të cilën vendos Ministri i Mbrojtjes ose një person i autorizuar prej tij.

(2) Personeli aktiv ushtarak dhe civil gjatë kohëzgjatjes së periudhës të njoftimit kanë të drejta dhe detyrime nga marrëdhënia e punës.

(3) Në rast të ndërprerjes së marrëdhënies së punës nga neni 218 paragrafi (1) pika 9) të këtij ligji, parashtruesi i kërkesës është i obliguar të dorëzojë deklaratë me shkrim me të cilën konfirmon se nuk ka detyrime të paplotësuara ndaj Ministrisë së Mbrojtjes që rrjedhin nga puna profesionale, trajnime të financuara nga Ministria e Mbrojtjes dhe të realizuara për nevojat e të njëjtit.

(4) Nëse ka detyrime të paplotësuara të përcaktuara me kontratë për aftësim dhe zhvillim profesional, parashtruesi i kërkesës është i obliguar që shumë të kthejë të plotë në llogarinë e Ministrisë së Mbrojtjes para marrjes së vendimit përfundimtar për ndërprerjen e marrëdhënies së punës.

Neni 220

(1) Në rastet nga neni 218-a paragrafi (5) të këtij ligji, Ministria e Mbrojtjes është e obliguar që personelit aktiv ushtarak dhe civil t'i paguajë pagesa të largimit, përkatësisht kompensim page një herë në shumën neto për çdo tre vjet shërbim në Ministri, masa e së cilës nuk mund të jetë më e madhe se dhjetë pagat neto të punonjësit.

(2) Baza për llogaritjen e pagës për shkëputje nga paragrafi (1) të këtij neni është paga mesatare neto e të punësuarit e paguar në gjashtë muajt e fundit para përfundimit të marrëdhënies së punës.

(3) Pagesa e largimit paguhet në ditën e përfundimit të marrëdhënies së punës.

Neni 221 është fshirë.

Neni 222 është fshirë.

Neni 223

(1) Vendimin për ndërprerjen e marrëdhënies së punës për personelin ushtarak dhe civil e merr Ministri i Mbrojtjes ose personi i autorizuar prej tij.

(2) Kundër vendimeve nga paragrafi (1) i këtij neni mund të parashtrahet ankesë Komisionit Shtetëror për vendosje në procedurë administrative dhe procedurë të punës në shkallë të dytë.

XXI. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 224

(1) Oficerët me gradën kapiten, të cilët në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji nuk kanë arsim të lartë, e ruajnë gradën e fituar dhe vendosen në një formacion për të cilin është paraparë grada oficeri, deri në një nga kushtet për pension plotësohen në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, oficerët me gradën e kapitenit të klasës I vendosen në pozitë formacioni për të cilën parashihet grada kapiten.

Neni 225

(1) Nënoficerët me gradën flamurtar i klasës I, në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji do të përkthehen në gradën rreshter.

(2) Nënoficerët me gradë flamurtar, me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të përkthehen në gradën rreshter.

Neni 226

Personeli aktiv ushtarak dhe civil që merr një shtesë në pagën bazë për shërbimin e pilotëve dhe personelit tjetër fluturues, personelit teknik aeronautik, pjesëtarëve të njësive speciale ose specialiteteve të tjera të veçanta me rëndësi të veçantë për Armatën, shtesë në pagën bazë për kryerjen e një shërbimi me rrezikshmëri të lartë, me rrezik për jetën, dëmtime të mundshme, sëmundje dhe infeksione, në kushte lagështie, zhurmë, lartësi, pluhur, rrezatim, temperaturë, tym, përdorim kimikatesh, punë nëntokësore, hapësirë të mbyllur pa ndriçimi natyror dhe kushte të tjera të ngjashme specifike më të vështira të punës, si dhe kompensimi për kryerjen e shërbimit të trupës në njësitë përfshirë brigadën, vazhdojnë të marrin tarifatat deri në ditën e hyrjes në fuqi të aktit të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë nga neni 211 paragrafi (2) i këtij ligji.

Neni 226-a

Oficerit ushtarak, përkatësisht nënoficerit të cilit i është ndërprerë marrëdhënia e punës në Ministrinë e Mbrojtjes sipas nenit 226-a paragrafi 4 alineja 1 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 112/05), me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, lartësia e pensionit të tij do të caktohet në pajtim me kushtet e nenit 221 të Ligjit për shërbim në Armata e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" Nr. 36/10, 23/11, 47/11, 148/11, 55/12, 29/14, 33/15, 193/15, 71/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 101/19).

Neni 227

(1) Aktet nënligjore dhe aktet tjera të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej dhjetë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Deri në miratimin e akteve nënligjore dhe akteve tjera nga paragrafi (1) i këtij neni, do të vazhdojnë të zbatohen aktet nënligjore dhe aktet tjera që kanë qenë në fuqi deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 228

Në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji pushon së vlefshmi ligji për shërbimin në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 62/2002, 98/2002, 25/2003, 71/2003, 112/2005, 134/2007 dhe 6/2009).

Neni 229

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e publikimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

DISPOZITAT KALIMTARE TË VLEFSHME NGA LIGJI

I. "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 23/11

Neni 46

Dispozitat e neneve 16, 17 dhe 40 të këtij ligji u referohen edhe ushtarëve profesionistë të cilëve u është ndërprerë shërbimi në ushtri për shkak të skadimit të kontratës së punës për shkak të mbushjes së moshës 35, përkatësisht 38 vjeç.

II. "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 148/11

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e publikimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë", dhe do të fillojë të zbatohet me fillimin e zbatimit të Ligjit për themelimin e Komisionit Shtetëror për Vendimmarrja në procedurën administrative dhe procedurën e punësimit në shkallë të dytë.

II. "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 55/12

Neni 7

Ushtarët profesionistë të përhershëm të cilëve u ndërpritet marrëdhënia e punës për shkak të skadimit të kontratës së punës për shkak të arritjes së moshës 38 vjeçare deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të vazhdojnë të punojnë deri në moshën 45 vjeçare, për të cilën do të lidhet kontrata e re.

IV. "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 193/15

Neni 5

(1) Të drejtën për blerjen e një banese në dispozicion të Ministrisë së Mbrojtjes, në pajtim me nenin 1 të këtij ligji, me të cilin ndryshohet neni 192 i Ligjit për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë, pa subvencion interesi, ka personeli ushtarak dhe civil të cilit i është ndërprerë marrëdhënia e punës në bazë të daljes në pension dhe që në bazë të një akti të organit kompetent të nxjerrë në periudhën 2004-2009 përdor një njësi banimi në dispozicion të Ministrisë së Mbrojtjes.

(2) Të drejtën e shpërblësës nga paragrafi (1) i këtij neni, personeli ushtarak dhe civil e ushtrojnë me kërkesë për shpërblësë në Ministrinë e Mbrojtjes, në afat prej tre vjetësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(3) Vlera e banesës për metër katror, të cilën e blejnë personat nga paragrafi (1) i këtij neni, caktohet në bazë të vlerësimit të kryer nga vlerësuesi i autorizuar, në pajtim me Metodologjinë për vlerësimin e vlerës së tregut të pasurive të pronës së paluajtshme në përputhje me Ligjin për Vlerësimin.

V. "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 275/19

Neni 2

E drejta e masës së pensionit të sapopërcaktuar, për këta shfrytëzues pensioni u njihet nga dita e parë e muajit pasardhës të ditës së paraqitjes së kërkesës.

VI. "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 14/20

Neni 63

1) Dispozitat e nenit 48 të këtij ligji që ndryshon nenin 192 dhe nenin 49 të këtij ligji me të cilin fshihen nenet 193, 194, 195, 196, 196-a, 197, 197-a, 197-b, 197-c, 197. -d, 197-d, 197-f, 198 dhe 198-a të Ligjit për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 36/10, 23/11, 47 /11, 148/11, 55/12, 29/14, 33/15, 193/15 dhe 71/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" numër 101/19), do të fillojë të aplikohet nga 1 marsi i vitit 2020.

(2) Procedurat për sigurim banesor të filluara deri në ditën e fillimit të zbatimit të dispozitave nga paragrafi (1) të këtij neni, do të përfundojnë në pajtim me Ligjin për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 36/10, 23/11, 47/11, 148/11, 55/12, 29/14, 33/15, 193/15 dhe 71/16 dhe "Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 101/19).

Neni 64

(1) Rregulloret, miratimi i të cilave është paraparë me këtë ligj, do të miratohen në afat prej gjashtë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Aktet nënligjore të miratuara në bazë të Ligjit për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 36/10, 23/11, 47/11, 148/11; 55/12, 29/14, 33/15, 193/15 dhe 71/16 dhe "Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 101/19), do të vazhdojnë të zbatohen deri në miratimin e rregulloreve të referuara në paragrafin (1) të këtij neni.

Neni 65

Procedurat për pranimin e oficerëve, nënoficerëve dhe ushtarëve profesionistë në Armatë që kanë filluar deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, do të zhvillohen në pajtim me Ligjin për shërbim në Armatën e Republikës së Maqedonisë ("Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë" nr. 36/10, 23/11, 47/11, 148/11, 55/12, 29/14, 33/15, 193/15 dhe 71/16 dhe "Gazeta zyrtare e Republika e Maqedonisë së Veriut" nr. 101/19).